

ELŐFIZETÉS
HÉLYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.
VIDEKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 3 k. 40 f.
ÁRBEJÁRÁSOK:
6-hatásos postai sor egy szer 20 fill.
Minden következőnél 16 fillér.
Nyitár ára 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Aradi és esanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 184.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Staubert József.

Arad, 1901.

Csütörtök, november 28.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vörösek: Földadó és az alföldi birtokok parcellázása.
A képviselőház ülése.
A kereskedelmi- és iparkamara ülése.
Cubrinai cáfolata.
Föld alá temetett munkások.
Kocsikeméthy bútorszállító-kecsiban utazik
Az israelita jótékony társulat a szegény tanulókért.
Főlemelt helytér az aradi színházban.
Agyonkiszett ajándék.
Strassburger Armin utban Amerika felé.
Fedák Sári és a kritikások.
Vörös cigánylakodalom.
Kercsmái verekedés.
Tárcs: Ó fensége vidám. Irta: Zboray Aladár.
Regény-Csarnok: A karvalyek vére. Irta: Theuriet Andre.

Földadó

és az alföldi birtokok parcellázása.

Arad, november 27.

Hazánkban, hol a nemzet nagy többsége a föld hasznából él, nagyjelentőségű ez a kérdés. A magyar birtokviszonyok rosszaságáról eleget olvashatni és még többet hallhatunk, ám e kérdésben éppen a legaránytalanabb és legdivergensebb állapotok a föld után fizetendő állami adóknál vannak.

Szívesen látjuk tehát, hogy pénzügyi kormányzatunk e fontos és régi anomáliának megszüntetésére komoly és gyökeres reformot tervez, mely hogy nem marad irott malaszt, a nagyrészen már megtörtént tények örvedetesen igazolják.

A földadó kérdésének helyes és igazságos megoldása első sorban pontos és jó földadó-kataszter nélkül elképzelhetlen. Epen ezért a reformmunkálatok első tervbevett célzata: az 1875. VII. tcikk által elrendelt becselőjárások és osztályozások újabb rendezése, illetve azoknak czélszerűbb és a jelenlegi állapotoknak megfelelőbb kiigazítása.

A miveltési ágak és minőség szerint való osztályozás ugyanis ingadozó. Ma így állhat a dolog, holnap ellenben éppen ellenkezőleg. A mi ma jó szántóföld, harmincz év múlva esetleg már nagyon is gyenge lehet és az eredeti becslés szerint megállapított osztályozás és minősítés mérben valótlán.

A földadó reviziójának megindításakor tehát már tájékozva kell lenni arról, hogy a földadó megoszlása tekintetében hol észlelhetők a jelenlegi kataszteri alapmunkálatokban aránytalanságok, hol lenne indokolt a meglevő becselőjárások vagy osztályozási vidékek újabb beosztása és az érvényben álló tiszta jövedelmi fokozatok megváltoztatása. Az ily irányban szüksé-

gelt előtanulmányok megtétele, az adatgyűjtés, valamint a becselőjárások kereteinek megváltoztatása és a tiszta jövedelmi fokozatok esetleges módosítására vonatkozó javaslatok megtétele céljából szakértő és alkalmas közegekről kellett első sorban gondoskodnia a kormánynak.

A földadó kataszter hivatalnokai közül tizenkét kiváló szakember fogja bejárni az országot és a több vármegyéből alakított kerületekben egyenként végzi el a fentjelzett minősítési osztályozást, mely alapul fog szolgálni a földadó reformjának keresztülvitelénél.

Ezek a küldöttek nemcsak a tényleges és szoros értelemben vett birtokviszonyokat fogják megvizsgálni, hanem kiterjeszkednek a kerület általánosabb szempontokból vett gazdasági és közlekedési viszonyokra is, mint a melyek szintén befolyanak a minősítés helyességére és értékére. Egyöntetű eljárási mód megállapítása végett már megtartották a pénzügyminiszteriumban a szakértekezletet, melyen a küldöttek között teljes megállapodás jött létre a beszerzendő adatokra s a vizsgálat keresztülvitelére nézve. Az ily módon beszerzett adatokat a pénzügyminiszteriumban dolgozzák majd fel, hogy a megajándék földadó reviziójául biztos alapul szolgálhassanak.

Még egy fontos probléma van, a mely

TÁRCA

Ó fensége vidám.

Irta: Zboray Aladár.

Sándor Fridolla főherceg rövid tíz nap alatt másfél kilót vesztett testi súlyából s ez gondolkodóba ejtette Mühlbach Ottó grófot, a katonai nevelőjét. Ó fensége ugyanis külföldben sem igen hajigálózhatott a kilókkal s ez az aránylag csekély súlykülönbség is erősen meglátszott a tizennyolc éves hadnagyon.

A zubbonya csak úgy lógott rajta, az arca megnőtt s gyermekdél szemel beestek. Szintén alabástron fehére sapadt arca s alig lehetett kimozdítani a szobájából.

Mühlbach őrnagy igen csunya jelzőkkel ékesítette föl Kék Ninát, a művésznőt, aki tíz napja szakított a főherceggel, mert egészen bizonyos volt abban, hogy a hiányzó kilók a bubánat számájára irandók.

Elhatározta, hogy fölkeresi Kék Ninát s okoskodni fog vele beszélni. Persze az ilyesmit elhatározni sokkal könnyebb, mint megtenni, mert a párbeszéd rendszeren másként alakul ki a valóságban, mint ahogy otthon jóelőre kigondoljuk.

Az őrnagy sem számított például arra, hogy Kék Nina ilyen barátságosan fogadja:

— Valószínűleg eltévesztette a lakásától,

őrnagy ur, én legalább nem emlékszek, hogy vártam volna.

Kék Nina ugyanis nyugodt korában sem respektálta a szigorubb nyelvtani szabályokat, haragos korában pedig első beszuját mindig az iles igéken töltötte ki.

A szíves fogadtatás dacára az őrnagy nyugodtan várt s szeliden válaszolt.

— Ó fensége és a nagysád érdekében jöttem.

— Nekem nincs szükségem fiskálistra, a gyerekit pedig süsse meg.

Mühlbach nyakig pirult. A fiskális szó kissé nagyon is erős volt az ő katonaszívének, de azért csodás szelidséggel csevegett tovább:

— Pedig, édes nagysád, annak a haragszomrád-játéknak véget kell vetni. Ó fensége szenved, soványodik s ez nem mehet így tovább.

— Én pedig azt mondom, hogy tölem elfogyhat, akár a hold, én akkor sem békülök ki. Érti, soha!

— De hát mi baja van tulajdonképpen, édes Nina nagysád?

— És még maga kérdi? Maga, aki okozta az egészet. Azt hiszi, nem ismertem föl a maga kezét az egészben? Oh, lelkem őrnagy, nem vagyok én olyan liba, mint maga hiszi. Vagy nem a maga praktikája, hogy Kazaly Tamást áthelyezik?

— Ó fensége kívánsága volt.

— Nos, hát akkor mondja meg neki, hogy engem is akkor lát, amikor a háta közepét. Megértette? Magamat ajánlom.

Azzal haragosan megfordult s bement a másik szobába s ott kezdte hangosan tanulni Molly énekszámait a Gésákoól.

Mühlbach gróf egyedül maradt. Eleinte körül nézte a szobát, mintha a négy saroktól szeretne tanácsot kérni, azután leült az egyik székre, keresztbe tette egymáson a két lábát s próbálta taktusra mozgatni a jobbikat arra az árára, amit Kék Nina a másik szobában énekelt.

Közbe morálfilozófiai értekezéseket tartott önmagának. Azon gondolkozott, mi hat a nőkben a férfiakra s miért kell éppen ennek az asszony-személynek tetszenie az ő kis főhercegének. Semmiképpen sem értette, mert neki egy cseppet sem tetszett Kék Nina, noha a fiatal színésznőt a közönség nagyrésze szépnak tartotta. A garnizon is rajongott érte, az öreg urak is sóhajtottak, — mikor a nevét kimondták.

Kék Nina pedig törhetetlen kedvvel énekelte a Molly belépő-áriáját:

Es volt bakám is egy halom,
Meg egy honvéd-zenekarom.

Mühlbach őrnagy belátta, hogy így nem bűjtöli ki a színésznőt. Hirtelen végiggondolta a saját harcászati tankönyvének XIII. fejezetét

közlelő érdeklő a magyar gazdaközönséget s a melynek megoldását a földművelésügyi miniszter jövő évi költségvetésben célozza. Darányinak az a terve, hogy az 1902. évben oly állami erdők kerüljenek eladásra, amelyeknek talaja a mezőgazdasági művelésre kiválóan alkalmas s amelyek oly helyeken fekszenek, ahol gazdasági és szociális szempontok a parcellánkénti eladást indokoltá teszik.

Ezzel meg fog történni az első lépés arra a rendkívül fontos közgazdasági akcióra nézve, amely a kötött forgalmu s mezőgazdasági művelésre alkalmas *alföldi birtokoknak parcellázás útján történő értékesítését* s az ekként felszabaduló tőkének hegyvidéki erdőbirtokban való elhelyezését célozza. Az állam, amidőn ezen kérdés gyakorlati megoldását kezdeményezi, egyrészt példát nyújt a nagybirtokosoknak arra nézve, hogy a birtokáthelyezéssel kapcsolatosan, kellő körültekintés mellett, az eddigi jövedelmezőség a jövőre is biztosítható, másrészt nemcsak kielégíti az Alföldön mindinkább mutatkozó földéhséget s ez által legbiztosabb gátat vet a szocializmus téves tanai elterjedésének, hanem egyszersmind meggátolja, hogy a hegyvidéki erdőterületek és havasok külföldiek kezére kerüljenek.

Ami eddig távoli ködkép gyanánt lebegett előttünk: a birtokáthelyezéssel kapcsolatos újjáalakítás, a magyar faj terjeszkedésének és nemzeti konszolidációnk irányában, most eleven valóként kezd kibontakozni.

Az ország birtokossága pedig nyugodt lélekkel nézhet az annyira óhajtott és sürgetett reformoknak a közel jövőben történő megvalósulása elé. ☉

POLITIKAI HIREK.

Az összeférhetlenségi bizottság tagjai. Megírtuk más helyen, hogy Apponyi Albert gróf, Házelnök a mai ülésen olvasta fel azoknak a képviselőknek a névjegyzékét, a kiknek soraiból sorsolják ki a leendő összeférhetlenségi bizottságot. A névsor a következő: Andrássy Gyula gróf, Barabás Béla, Barcsay Kálmán,

amely a rajtaütésről szól s belépett a színész-nőhöz.

— Legyen kegyes egy percig nem énekelni s figyeljen rám. Mit kíván, hogy kibéküljön a fenségével?

— Nem béküldök ki
— Es ha Kazaly főhadnagy itt marad?
— Irásban akarom látni.
— Tiszti szavamra ígérem, hogy a főhadnagyot nem helyezik el.

— Már el van.
— Visszahelyezik azonnal!
— Szavára?
— Szavamra.
— Es az apanage?
— Maga szabja meg.

— Jó. Holnap megtudja a többit, most pedig hagyjon tanulni, mert a közönségem jót vár tőlem.

Mühlbach kissé elégtelen volt, de azért elég nyugodtan távozott s várta a másnap délutánt, amikor a választ meg kellett tudnia; nagy meglepetésére azonban délután, amikor a tiszti ebédre hazakísérte fenséges nővendékét, Sándor Fridolin főherceg kétszer mosolygott.

Mikor beléptek a lakásba, meg is szólalt a főherceg.

— Tudja-e őrnagy ur, hogy néha nagyon csalódik az ember.

— Megesik. fenség.
— Envelem is megesett. Az a Kazaly fő-

Barta Ödön, Bathányi Lajos gróf, Bauer Antal, Beöthy Ákos, Bernáth Béla, Berzeviczy Albert, Bizony Akos, Bornemissza Lajos, Csenoch János, Endrey Gyula, Erdélyi Sándor, Erdődy Gyula gróf, Erreth János, Fabiny Teofil, Farkas Balázs, Farkas József, Fáy István, Förster Ottó, Francisci Henrik, Günther Antal, Hadik-Barkóczy Endre gróf, Hodossy Imre, Horánszky Lajos, Horánszky Nándor, Issekutz Győző, Ivánka Oszkár, Jakabffy Imre, Jékely Zsigmond, Jospovich Imre, Justh Gyula, Kabos Ferenc, Kammerer Ernő, Kapocsy Jenő, Kállay Lipót, Károlyi Antal, Károlyi Sándor gróf, Kemény Ákos báró, Komjáthy Béla, Kossuth Ferenc, Kubik Béla, Leidenfrost László, Leszkay Gyula, Malatinszky György, Mandel Pál, Mezőssy Béla, Mihályi Péter, Molnár Antal, Neiszidler Károly, Olay Lajos, Osztrólczy Miklós, Pattányzky Elek, Perczel Dezső, Pildner Ferenc, Pinkovich József, Podmaniczky Frigyes báró, Rabár Endre, Rátkay László, Rohonyi Gyula, Sághy Gyula, Scztitovszky János, Semsey Boldizsár, Semsey László, Szederkényi Nándor, Szluha István, Thaly Ferenc, Thaly Kálmán, Tisza István gróf, Tóth János, Transchenfels Emil, Vásárhelyi László, Veres József, Visontai Soma, Vass Béla gróf, Vilček Frigyes gróf, Zichy Aladár gróf, Zichy János gróf, Zselénszki Róbert gróf.

A képviselőház közigazgatási bizottsága ma Horánszky Nándor elnöklésével ülést tartott, melyen megválasztotta a vármegyék pénztári és számviteli teendőinek ellátásáról szóló törvényjavaslat előadójának *Kristóffy Józsefet*, a Sándor község közigazgatási és képviselőválasztó-kerületi átkebelezéséről szóló törvényjavaslat előadójának pedig *Nyegre Lászlót*. Elhatározta továbbá a bizottság, hogy a vármegyék pénztári és számviteli teendőinek ellátásáról szóló törvényjavaslatot december 3-án délután 5 órakor tartandó ülésében fogja tárgyalás alá venni.

Petició-tárgyalások kitűzése. A kir. Kuria választási tanácsa *Weber Ede* és társainak *Nagy Mihály dr.* kecskeméti képviselő ellen beadott kérvénye tárgyalására 1902. február hó 17-ikét, *Babik János* és társainak *Ajtics-Horváth Dezső* vágyvecsei képviselő ellen beadott petíciója tárgyalására pedig 1902. március hó 4-ikét tűzte ki.

hadnagy tényleg derék fickó. Intézkedjék, hogy itt maradjon a garnizonban. Együtt akarok vele szolgálni. Azután mosolyogva tette hozzá:

— Kissé fáradt vagyok a ovaglástól — hét órakor a viszontlátásra — Ninusnál.

Mühlbach meghajította magát s elment. A lépcsőn kétszer is úgy odavágta a kardhüvelyét a téglázott folyosóhoz, hogy csak úgy dörrent.

— Tul járt az eszemen a fruska — sziszegte dühösen — s Kazalynak szerzett érdekeket. Csak azt nem tudom hogyan.

Sándor Fridolin főherceg pedig ezalatt boldogságtól könyes szemekkel olvasta ezt a levelet.

Maga rossz gyerek!

Tudni sem akartam magáról, mer maga egy csuf elkényeztetett főúr, aki csak gyöttri a szegény nőt. De nem tuttam elenálni e jó fiatal tiszt ur könyörgésének (Kazaly Tamás főhadnagy ur) ki már 10 napja kér, ne kinozzam a fenséges uratt, aki iránt ő o j alattvalóji hódolattal van eltelve. Ambar nem állhatom ki a katona tiszteteket (maga kis főhercegem az egyetlen) mégis oly szép könyörgésnek nem tuttam ellenálni, mint Kazaly főhadnagy uré.

Hát igazán szerett? Nemcsak nagyuri sze-szél? Ha igen, meglátom délután nállam.

Igen?!!?

Üdvözlöt.

Ninus.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, november 27.

A felirati vitát általánosságban befejezték. Ez volt a képviselőház legörvendetesebb szenzációja. Meglepetést is keltett, mert azt hitték, hogy legalább 4 szónok fog még beszélni, meg lévén a zárszó joga Kossuthnak, Szederkényinek és Zichy Jánosnak, de a mikor az elnök felhívta őket, egyik sem jelentkezett. Mindenki fellélekzett, a miniszterelnök is, a ki aztán ügyesen és tetszés mellett polemizált a vita szónokaival. Beszéde végén a nemzetiségi programról mondott szavainak volt különösen nagy hatása.

Az ülés végén még egyszer felszólt a miniszterelnök s válaszolt Rakovszky bezedére. Ez alkalommal zajos ovációkban részesült Széll Kálmán. Tíz percig tapsolták, éljeneztek s alig győzte az üdvözléseket elfogadni.

Előtte Veress József beszélt, utána pedig a szavazás következett.

Oriási tábor állott fel, a mely a többség felirati javaslata mellett nyilatkozott meg. A részletes vita előtt Madarász József magyarázta Apponyinak a házszabályokat.

A hosszú szünet alatt élénk, zibongó élet folyt a folyosón s a buffetben, a hol alig győzték „a kiszolgálást“.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Wlassics Gyula és Cseh Ervin miniszterek.

A jegyzőkönyvet hitelesítik.

Apáthy Péter, a II. bíráló bizottság elnöke jelenti, hogy Visontai Soma igazolólevelét végleg igazolták.

Simó Lajos bíráló biz. tag leteszi az esküt.

Elnök előterjeszti ama 80 képviselő névsorát, a kiknek soraiból majd az **összeférhetlenségi bizottság tagjait** kisorsolják.

A felirati vita.

Veress József függetlenségi ref. papképviselő elsőb is Molnár ama megjegyzése ellen tiltakozik, hogy a magyar a tótot nem becsüli, vagy pláne embernek nem tekint. Sőt épen atyafinak mondja, tehát testvérének tartja, míg a német csak sógor, a zsidó szomszéd és a cigány koma. (Élénk tetszés, derűlttség.) Tehát a tótokat a magyarság ellen felingerelni nem szabad és elítélendő. (Általános helyeslés.)

U. i. Sokat sirtam! N.

Öttem meg adja át levelem, hogy más meg ne tudja. Ó halgat mint a sir. Nina.

Levelem égesse el. Nus.

A főherceg már kívülről tudta a levelet, de azért maga előtt tartotta s gyönyörködött a kicsit kusza szarkalábakban.

— Milyen természetes egyszerűség, sóhajtott föl. — Nem cifrázza a betűket, nem próbál kaligrafiát, úgy ír, mint egy szerelmes lány a maga szerelmes fiujának, — férjijének — javított ki gondolatban.

— De egy csókot küldhetett volna — fűzte tovább gondolatait, — hisz szeret. Sokat sirt...

Azután fájdalmasan nézett a levélre. Megsimogatta, mint egy kis gyermek arcát, szeretettel, azután a szívére szoritotta azt a kis tarka papirost, amelyen ott pompázott egy erősen elrajzolt kis népeleti epizód, s azután meggyújtott egy gyufát s a lángja fölé tartotta a levélkét.

— Noblesse oblige — sóhajtott, miközben vigyázott, hogy a főlesapó láng meg ne égesse az ujját.

Az autodaféle után behívta Ferdinándot, az öreg komornyikot s a legszebb atilláját vette föl. Szeretett volna piros nadrágot húzni, ear-

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amíg előfizetése tart.

Most Rakovszky ama megjegyzésére válaszul, hogy a Gusztáv Adolf-egyesület függővé teszi a prot. egyházakat a segélynyújtás által, kijelenti, hogy semmiféle lekötöttség ebből nem származik és a segély nem is titkos, hanem nyilvános és mindig csak egyházi célokra szolgál. (Helyeslés.)

Ezután a magyarság fellendítését kívánja. Több magyar iskolát óhajt és a főváros tökéletes megmagyarosítását. A míg ez meg nem történik, magyar fővárosunk nem lesz.

A választási rendszer reformját és az 1848. XX. t.-c. végrehajtását sürgeti és követeli.

Kossuth felirati javaslatát pártolja. (Helyeslés a széibalon).

Elnök: Miután a javaslatához senki sincs feliratkozva, a vitát bezárja. Felszólítja azokat, a kiket a zárszó megillet, akarnak-e szólni?

Sem Kossuth, sem Zichy János gróf, sem Szederkényi nem voltak jelen.

Széll Kálmán miniszterelnök mindenekelőtt az 1848. XX. t.-c. végrehajtására vonatkozólag kijelenti, hogy annak intézkedéseit, úgy az előző kormányok, mint ő maga is respektálta és fokozatosan követte is. Az ország anyagi helyzete az oka annak, hogy nem lehet egyszerre végrehajtani s a jogosult igényeket kielégíteni.

Attér a felirati javaslatokra. Örvedétesen konstatálja, hogy a függetlenségi párt felirati javaslata sohasem volt olyan lojális, hiágadt és tárgyilagosa, mint most. Barta Odón is a trónbeszéd kifogástalan hangjának tulajdonítja az ő tárgyilagosságukat. Barta mégis több dolgot kifogásol. Így azt mondja, hogy a király ráparancsol a nemzetre, hogy dolgozzék. Ez nem áll. A trónbeszéd azzal kezdődik, hogy felbivást intéz a nemzethez a magyar állam kiépítésére. Nos, ezt csak folytonos, egységes, kitartó munkával lehet elérni. A magyar állam kiépítésének nagy művét nemcsak épen a törvények és institúciók létesítésével lehet megteremteni, hanem azzal a vállvetett, szakadatlan, egységes, céltudatos fáradozással és munkával, melyet a nemzet együttesen végez. (Élénk tetszés.)

Azután a kisbirtokosok támogatásáról szól. Jól ismeri bajaikat. Egyik legforróbb óhaja, hogy segítsen rajtuk. Első sorban minél több hitelszövetkezet alakítása volna szükséges, hogy a kisbirtokosok minél olcsóbb hitelt kaphassanak. (Tetszés.) Ez feltétlenül kívánatos.

Barta kifogásolja, hogy ő (Széll) nem egységes államról beszélt. Nohát azt csak természetesen kell, hogy tartsa mindenki, hogy itt másképp és másról beszélni nem is lehet, mint egységes magyar államról. (Élénk tetszés.) Ez magától értetődik.

Most rátér a horvát pénzügyi egyezményre.

Teljesen csatlakozik Gyurkovics tegnapi hazafias és a helyes fejtegetéséhez.

A mi a horvát politikai viszonyokat és a közhangulatot illeti, őszintén mondhatja, hogy azok általában mind kedvezőbbé válnak. A magyarokhoz való rokonszenv is fejlődik, s ezt kívánatosnak, örvedétesnek tartja, de elismeri, hogy ezt Horvátország nem minden zugáról lehet elmondani. Pliverics fejtegetéseit vastag tévedéseknek tartja. Fiume közjogi helyzete teljesen tisztázva van, az világos és határozott. Közvetlen Magyarországhoz tartozik Fiume, mint corpus separatum. Törvényhozásilag is teljesen rendezve van Fiume ügye. (Helyeslés.)

Rátér a san girolamo ügyre. Ismerteti az előzményeket s a kérdést tübecsültnek mondja.

A dolog teljesen rendbe lesz hozva. Közmegelegedésre fog megoldatni, s érdekeink meglesznek óva.

Végül rátér a néppárt nemzetiségi programjának a kritikájára. Erről Molnár János szót állította a minap, hogy körülbelül megegyezik az ő nemzetiségi programjával. Nos erről eszébe jut egy adoma. Besze János egyszer a Deák Ferencz kalapját tette a fejére, mire Deák figyelmeztette rá, hogy az a kalap az övé.

Besze azt felelte:

— Körülbelül egyforma fejünk van.

— No hát János — felelte Deák — körül lehet, de belől nem! (Derűtség.)

Ő a néppártra ezt az adomát megfordítva alkalmazza.

Az ő nemzetiségi programjuk belől megegyezhetik az ő (Széll) programjával, de már körül, az alkalmazás, eljárást, kezelést illetően teljesen különböznek egymástól. (Zajos tetszés, élénk derűtség.)

Elnök felteszi a kérdést, mire a Ház tulajdoni többsége általánosságban elfogadja a 21-es bizottság felirati javaslatát.

Következik a részletes tárgyalás.

Elnök arra kéri a Házat, hogy 3 szakaszban tárgyalja a javaslatot. (Általános helyeslés.)

Madarász József bevezetésenként kéri a tárgyalást, ha ezt egy képviselő is kéri.

— De nem kéri senki, — kiáltották mindenfelől:

Elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után.

A címnél

Rakovszky István kijelenti, hogy ő neki egyáltalán nem célja a konkoly-bintés, mert a szabadelvűpárt beléletéhez semmi köze. Őszinte hiva a hármasszövetségnek, de örökéletűnek ezt sem lehet mondani. Több választási esettel foglalkozik s ezután végzetes hibának tartja, hogy a nemzetipárt nem azzal a követeléssel lép be a szabadelvűpártba, hogy tárcát kapjon. Ez az ország érdeke lett volna. Ezért is voltak bizalommal a Széll-kormányval szemben, mert

— Megint fenség! Pedig úgy örültem, amikor tegezett. Hisz akik szeretik egymást, azok tegeződnek.

— Rendesen. Es ha mi — s a színésznő arcán hirtelen pajzán mosolygás villant meg, — ha mi egyszerű parasztemberek volnánk, akkor én úgy hívnálak: — Sanyikám!

— Sanyikám — ismételte a főherceg. — Ő, be mulatságos is volna az . . . . Nekem még soha, senki sem mondta, hogy Sanyikám, pedig olyan jól esik. Ha ön, — ha te, engem úgy hívnál: Sanyikám!

— Amikor szeretni foglak, mindig úgy foglak hívni, ha pedig haragszom rád, akkor fenségnek. Jó lesz?

— Ne hivi akkor se, soha fenségnek.

— Mondd hát ki egyszer te is a nevem.

— Hogy szeretnéd ha hívnálak?

— Ninus . . .

— Vagy csak Nus!

— Nem, úgy a — — a színháznál hívnak.

— Hát akkor Nus.

— Jó, én leszek Nus, te meg Sanyi.

Es ezen a szerelmesek olyan sokáig el tudnak vitatkozni. Sándor Fridolin főherceg legjobban szeretett volna mindig csak erről beszélni, de Kék Nina ismét visszatért a régmúlt időkre.

— Nagyon haragudtam rád s ha ez a főhadnagy — hogy is hívják?

azt hitték, hogy a nemzetipárt tagjai is benn lesznek.

Széll Kálmán miniszterelnök reflektálva Rakovszky támadásaira, visszautasítja a reá szót vádakat. Elmondta a paktum történetét s emlékébe hozza a Háznak, hogy ő nem akarta a kormányelnökséget elvállalni. A királyhoz a Felség meghívására és Báuffy Dezső tudtával ment el. Kitért a megbízás elől, mert nem akarta a kabinetet megakítani Midőn másodszor volt kihallgatáson, a király így felelt az ő kitérő válaszára:

— Az ország önt óhajtja és én is önt óhajtom. Egyezkedjék az ellenzékkel és vállalja el a kormányalakítást!

Mikor látta, hogy a király határozott óhajával áll szemben, csak akkor engedett. Senki se mondhatja, hogy álutakon jutott a miniszterelnöki székbe.

Rakovszky szavai nem sebesíthetik meg őt, de mint sértőket, visszautasítja.

A miniszterelnököt az egész jobboldal viharos ovációban részesítette. Tíz percig zugott az éljenzés meg a taps és a képviselők tömegesen tódultak Széll Kálmánhoz gratulálni.

A vitát holnap folytatják.

TÁVIRATOK.

Sztrájkoló vasutasok.

New-York, nov. 27. A pittsburgi váltóórök sztrájkolnak és béremelést követelnek. A sztrájk a Pittsburgot érintő összes vasutakra terjed ki.

Eltűnt gőzös.

London, nov. 27. A Daily-Mail jelentése szerint tegnap Honkongba érkezett hajók azt a hirt hozták, hogy az Alerte nevű gőzös, a mely a Fülöp-szigetektől száz utassal indult el, eltűnt.

A kereskedelmi- és iparkamara ülése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 27.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara szerdán tartotta teljes ülését Kristyóry János elnökle alatt, a ki meleg hangu megemlékezést szentelt Lusztig Adolfnak, a kamara legutóbb elhunyt régi tagjának. A kamara a haláleset fölötti részvétét jegyzőkönyvbe iktatta s a megüresedett tagsági helyre a sorban következő póttagot: Kohn Zsigmondot hívta be.

— Kazaly Tamás — nagyon jó fiu.

— Igen, ha ő nem könyörög annyit . . . Tudod, Sanyi, hogy szinte megható, mennyire szeret téged az a katonatiszt.

— Pedig rosszul bántam vele. Ki akar-tam ugratni a garnizonból.

— Lehetetlen!

— Azt hittem — no ne nevéss ki — azt hittem: szerelmes beléd.

— Ő, te kis csacsi, hogy merné az a szegény fiu a te Nusodra emelni a számét.

— Igaz, de, tudod, nem is tudom miért, annyit szenvedek miattad. Pedig okom nincs reá.

— De ő, szegény, ő mennyit szenvedett ártatlanul.

— Valamivel kárpótolni kellene — mondta félénken a főherceg.

— Talán valami kitüntetés megérdemelve. A főherceg elgondolkozott.

— Mit gondolsz, ha megszereznök neki a legfelsőbb elismerést.

— A legfelsőbb elismerést?

— Igen, a signun laudist!

— Azt megérdemli, mondta meggyőződéssel Kék Nina.

— Es én megszerzem neki — főhercegi szavamra.

touchet kötni s csakót tenni föl, hogy teljes díszben tegye tiszteletét, de gondos mérlegelés után mégis a fekete nadrág mellett döntött, nehogy föladjja egész férfi-méltóságát.

Alig találta meg az ajtókilincset s amikor végre szemtől szembe állt az igézó asszonnyal, úgy érezte, könyek tolnak a szemébe.

Egy szót sem tudott mondani, csak megragadta a színésznő kezét s odaszoritotta, láztól fölpatogozott, száraz ajkára, mely szinte süttött, olyan forró volt.

Nina szelíden megsimogatta a fiu barnás haját.

— No, kis katonám, ne légy csacsi.

— Ninus, Ninus — rebegte a kis főherceg, aki ugyancsak küzdött magával, hogy vissza tudja fojtani a zokogást.

— Nem haragszom már — mondta gyöngéden Nina s ebben a percben maga is szinte azt hitte, hogy szereti azt a bolondosan szerelmes gyereket.

— Úgy szeretlek — sóhajtotta a fiu, — úgy szeretlek, elpusztulok, ha nem láthatlak.

Az erős, nagy asszony büszkén egyenesedett föl, nem szólott egy szót sem, csak megveregette puha, fehér kezével a főherceg sápadt, becsent arcát s aztán kisimitotta a homlokába hullott hajfürtöket.

— De azért le is ülhetünk, ugye fenség?

Sándor Fridolin főherceg hirtelen elszomorodott.

Aki az „Aradi Közlöny“ részére egy előfizetést is szerez, az ingyen és bérmentve kapja kézhez Murai Károly humoros adomagyűjteményét.

Jelentést tett ezután elnök az aradi ipar-
testület által létesítendő árucarnoknak enge-
délyezett államsegélyről és a fogyasztási sző-
vetkezetek tárgyában érkezett miniszteri le-
íratról, tudatva, hogy a kamara ez ügyben fo-
lyamatba tette az adatok gyűjtését.

A titkár ügyforgalmi jelentésének tudomá-
sul vétele után egy sereg kérvényesprési ügy
került tárgyalás alá. A békésvármegyei és a
tordavármegyei kéményseprési szabályrende-
letek módosításán kívül az alföldi kéményseprők
ipartársulatának emlékirata képezte a tárgya-
lás anyagát. A teljes ülés a szabályrendelete-
ket jóváhagyásra véleményezte, ellenben Békés-
Szent-András község azon kérelmét, hogy a
község két kéményseprési kerületre osztsák,
elutasította. A békésmegyei ügyeknél Achim
János és a segédtitkár szólaltak fel, mire a
közös bizottság javaslata lett határozattá.

Az aradi szabók és ruhakereskedők vasár-
napj arulási helyének kérdése következett
erre. Az a kérdés, hogy az árulás a Tököl-
téren vagy az Attila-téren történjék-e, feleb-
zés folytan került véleményadás végett a ka-
mara elé. A város közgyűlése a Tököl-téren
eddig elhelyezett ruhaelárusítókat az Attila
térre rendelte áthelyeztetni, amibe ezek nem
nyugodtak bele. A kereskedelemügyi miniszter
felhívására a kamara közös bizottsága olyan
véleményt hozott javaslatba, hogy a ruhaeláru-
sítók mindaddig a Tököl-téren hagyassanak,
a míg a ma még rendezetlen, kövezet nélküli
Attila-tér ugy rendeztetik, hogy ott a ruha-
eladók áruikat azoknak a sárban való elpusz-
tulásá nélkül kirakhatják. Az ügyszó Schör
Abert emelt szót, helyeselve a közös bizottsági
javaslatot, melyet a kamara egyhangulag el is
fogadott.

Hondol és Diécs községek hetipiaci vám-
díjszabályzata jóváhagyásra véleményeztetett.

A cégjegyzések hatályosabbá tétele tár-
gyában — kapcsolatban a most kiadott „Cégek
könyvével“ — elhatározta a teljes ülés, hogy
az elnökség mellé Eles Armin, Kohn S. N., és
Weisz Sándor tagokból álló bizottságot küld ki,
melynek feladata lesz megállapítani mindazon
megszűnt cégeket, melyek a cégajstromból ed-
dig törölve nincsenek (több százra megy az
ilyenek száma) és megjelölni azokat a cégeket,
a melyek nincsenek bejelentve. Remélhető,
hogy ezen eljárás segítségével a tényleges álla-
potnak megfelelőkké lehet majd tenni a kerü-
letben levő törvényszékek cégajstromait.

Az engedélyezett végeladások hatékonyabb
ellenőrzése tárgyában aképp határozott a teljes
ülés, hogy az ily végeladások ellenőrzésére egy
kereskedőt kell kiküldeni. A kiküldést az ipar-
hatóság megkeresésére a kamara eszközölje és
a kiküldött 2 százaléket kapjon díjazásul abból
a 10 százalékból, amit a végeladást rendező az
eladott portékák árából a törvényhatóság pénz-
tárába beszolgáltatni köteles.

Ezután a számvizsgáló bizottság jelentését
mutatták be az 1900. évi száma-fásokról s a
kamara pénztári állapotáról s letárgyalták a
kamara jövő évi költségvetését 32.756 korona
rendes és 1600 korona rendkívüli kiadással.
Kamarai pénztárossá az elfoglaltsága miatt le-
mondott Kohn S. N. helyére Steigervald Alajos
választatott meg, a ki csinos beszédben mon-
dot köszönetet a bizalomért.

Most végeladási ügyek következtek. A tel-
jes ülés Ruzsonyi Endre aradi kereskedőnek
három hónapra véleményezte a végeladási enge-
dély megadását, de nem találta engedélye-
zendőnek ugyanezt Kassovitz Fülöp bécsi ru-
hakereskedő aradi fióküzlete részére, mert a
bécsi cégnek számos fióküzlete van s az aradi
fiók üzletének egyebütt való elhelyezése
módjában áll úgy, hogy rá nézve — az aradi
többi hasonló üzlet megmontását eredményező
— végeladás nem feltétlen szükséges. — Ifj.
Szojka János aradi kereskedőnek, aki azért
akar végeladást rendezni, mert a minoritazár-
dát, ahol a boltja van, májusban lebontják, a
teljes ülés szintén nem véleményezte az enge-
dély megadását.

Ezeket a határozatokat élénk vita előzte
meg. Gebhart István azért szólalt fel, hogy
Kassovitznak adassék meg a végeladási enge-
dély s ugyanó szavazást is kért, a melynél tul-
nyoró többség utasította el a kérelmet. Assael
József pedig azt javasolta, hogy Ruzsonyi csak
a karácsonyi ünnepek után kezdhesse meg a
végeladást. A határozat ilyen értelmű is lett.

Az aradi gazdasági egyesület az iránt in-
tézett felterjesztést a földművelésügyi minisz-
terhez: rendelje el, hogy a fővárosban raktá-
rozott gabona- és lisztmennyiség évenként egy-
szer leltározassék és ezen leltár közzététel-
sék, ezután pedig a változott állandékok heten-
ként egyszer a statisztikai hivatal útján a na-
pilapokban kimutatassanak. A teljes ülés —
melyhez az egyesület elküldte a feliratát —
Deutsch Bernát felszólalása után — helyeselte
az eszmét s annak valóstítása érdekében a ka-
mara is fel fog irni.

Feliratokat batározott el a teljes ülés a
katonai gabona-zükségleteknek nyilvános ár-
lejtésen való beszerzése, a máv leltári tárgyai-
nak vidéki iparosok által leendő javittatása és
az üres ásványvizes üvegek vasuti szállítási
kedvezménye érdekében.

Végül a kerületbeli ipartanácsok tagjainál
kivétel nélkül az eddigieket választották meg
és a közös bizottság ajánlatára Berán Antal
aradi ipartestületi elnököt kamarai levelező tag-
gá választották.

Jelen voltak az ülésen Kristyó János,
Eles Armin, Funkelstein József, Gebhart Ist-
ván, Heinrich Sándor, Kneffel Lajos, Kohn S.
N., Magyar Ferencz, Singer Gyula, Tedeschi
Viktor, Wadowszky Gusztáv, Wallfisch Armin,
Assael József, Glück Károly, Mihalik József,
Müller József, Pollák Vilmos, Reinhart Gyula,
Réthy Viktor, Rozmanith Albert, Schör Albert,
Steigervald Alajos, Tabakovits Emil, Inokai
Tóth Lajos, Achim János (B.-Csaba), Braun
Mór és Weisz Mór (Gyula) kamarai tagok, dr.
Marschall Lajos és Edvi-Ilés László titkárok.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: Vörösmarty szimf. (Páratlan bérlet.)
Péntek: Boccaccio, operette. (Páros bérlet.)
Szombat: Boccaccio, operette. (Páratlan bérlet.)

Fedák Sári és a kritikusok.

— Az Aradi Közlöny tudóstóljából. —

Arad, november 27.

Színházi tekintetben mi a különbség Bu-
dapest és Arad között? Az, hogy Aradon a
primadonnák kezdenek ki a kritikusokkal, Bu-
dapestben pedig megfordítva a kritikusok köt-
nek belé a művésznökbé. S hogy a fővárosi
szinbírálok egynémelyike mily passzióval üzi
ezt, bizonyosság reá, hogy Fedák Sárinak is
akadt egy támadója, még pedig olyan, aki a
magyar kritikában szokatlan hangon s még
szokatlanabb elvek alapján támadja Budapest
elkényeztetett kedvencét.

Molnár Géza dr. zenetanár és kritikus a
„Hét“ legutóbbi számában sajátos támadást
intéz Fedák Sári ellen. A cikk veleje az, hogy
a bírálónak nem imponál Fedák Sári erkölcsös
magánélete, ellenben frivólnak tartja a szin-
padi magaviseletét; e helyett azt kívánja, hogy
inkább a szinpadon legyen Fedák Sári kifo-
gástalan és erényes, a magán életben aztán
nem törődik vele, akármit csinál is. Tagadha-
tatlan, hogy ebben van igazság, ámde képzelt-
hető, mennyire olveti Molnár dr. a súlykot, ha
cikkét így végzi:

„Uri leányaink lejárattják a szüzesség va-
rázsát és ma remegve gondolunk arra, hogy a
szini pályára végkép beözönlök az erkölcs és ez-
zel eltűnik az utolsó diszkrét alakítás is. Bár
jönne el újra egy nő, aki nappal rossz volna, de
este hétkor hazudnék, tiszta és harmatos
volna: egy megváltó Messalina, aki a közön-
ség előtt megjelenve, finom melankóliával lop-
kodna össze esténként egy pár szilánkot a szü-
zességéből, amely nappal összetört.“

Az okoskodás tehát odáig fajul, hogy olyan
mértékben kívánja a művésznő romlott magán-
életét, mint annak szolid és diszkrét magavi-
seletét a szinpadon. Fedák Sári rövid, de erős
válasznyilatkozatában a többi közt ezeket
mondta:

„Az az ur azt hiszi, hogy egy színésznő-
ről, aki pénzért játszik, mindenféle hangon le-
het irni. Es minthogy az az ur szintén a nyil-
vánosság elé lépett és szintén pénzért írja a
cikkeit, én a szemébe mondom, amit érzek.
Annak az urnak sohasem volt édes anyja, a
kit szeretett és hoga, akit megbec ült, külön-
ben nem irhatna egy leányról ilyen hangon;
és mindenek fölött az az ur nem uri ember.
Ez az én véleményem róla.“

A kínos polemikának még nincsen vége.
Molnár Géza ma válaszol Fedák nyilatkozatára,
s kijelenti, hogy nem akarta sérteni a mű-
vésznő személyét. Majd így sz l:

„Ha a kisasszony cikkem által bántva érzi
magát, akkor nagyon sajnálom egyénileg, de
én, mint esztétikus, aki művészeti szempontból
ítélek művészi dolgok fölött, ítéletem mérté-
kél nem fogadhatom el a tisztelt művészek
és művésznők érzékenységét. Aki ezt teszi, az
lehet igen jó ember, de kritikai mondani való-
jára nem vagyok kíváncsi.“

Fedák Sári valószínűleg abba hagyja a vi-
tát. Meghagyja Molnár Gézának az esztétikusi
önérzetet s a maga részéről meg fog elégedni
a közönség elismerésével.

* Művészi köruton. Müttermüller József az
„Aradi zenekonzervatorium“ gordonka tanára
és egyik igazgatója a tél folyamán több ma-
gyar városban fog nejevel Müttermüllerné Lem-
gyel Erzsí urnóval hangversenyezni. Az első
város, melyben játszani fognak Debrecen lesz.

* Boccaccio két éve nem került színpa Ar-
don. A darabot most kétszer egymásután ad-
ják elő páros és páratlan bérletben. A pénteki
páros előadásra jegyek már válthatók a pénz-
tárnál.

* Vörösmarthy-ünnep a színházban. Az aradi
szintársulat vasárnap azzal a darabbal ünnepli
meg Vörösmarthy Mihály születésének 101-ik
évfordulóját, a melylyel a budapesti Nemzeti
Színház. *Usongor és Tünde* kerül színpa nálunk
is, *Palágyi Lajos* és *Menszáros Margittal* a cim-
szerepekben. Vörösmarthy legszebb verselésű
látványos darabjából egész héten át folynak a
próbák, hogy a vasárnapi emlékünnepe hasonló
legyen a nemrég lefolyt Csiky-esthez.

Cabrini cáfolata.

(A kiutasított képviselő levele.)

— Az Aradi Közlöny tudóstóljából. —

Arad, november 27.

A Magyarországból kiutasított olasz kép-
viselő: Cabrini Angelo, ma levelet írt Visontai
Soma országgyűlési képviselőnek, melyben ha-
tározottan megcáfolja amaz információ valódi-
ságát és hűségét, melyet a fővárosi rendőrség
Széll Kálmán miniszterelnöknek nyújtott a Vi-
sontai interpellációjára adott válaszához.

Az érdekes levél így hangzik:

Visontai Soma képviselőnek

Budapest

Chambre des députés.

Igen tisztelt Kolléga ur!

Mindenekelőtt fogadja köszönetemet azért
a meleg érdeklődésért és azért az interpel-
lációért, amelyet országának kormányához,
illetőleg Budapest rendőrségéhez az én ügyem-
ben intézett. Mint már önnel táviratilag közöl-
tem, a magyar minisztertanács elnökét na-
gyon rosszul informálták. Garlaty kapitány,
aki a főnöke nevében beszélt, tényleg azt
tanácsolta nekem, hogy a rossz következmé-
nyek elkerülésére a lehető leggyorsabban hagyjam
el Magyarországot. A kapitány magyarul be-
szélt és szavait dr. Glückner előbb előszóval,
aztán írásban fordította le nekem. Nem áll,
hogy a rendőrség csak arra szorított, hogy
hétfő esti elutazásomat helyeselte. Azt a
szándékomat, hogy ezen a napon elutazom,
csak akkor említettem, miután már a jóaka-
ratu tanácsot megadták nekem.

Ami beszédeim tartalmát illeti, a kor-

mány elnökének állítását semmiképpen sem egyeznek meg az igazsággal. Lehetetlen, hogy a jelenlegi olasz pénzügyminisztert, *Careano* képviselőt Musolinival, a bringantival hasonlítottnak volna össze; mert ő az olasz parlament legszelidebb lelke és személyében legtisztelendőbb tagjainak egyike. *Crispiere* bár én őt politikai bringantinak tartom, alig céloztam. Csak arra emlékszem, hogy csak az ő politikai irányát, diktatúráját, azt is egészen futólag érintettem.

Hálás lennék önnek, nagyrabecsült Kollega ur, ha ön az interpellációjának és a miniszter válaszában szövegét szövegét beküldené. En hasonlóval fogom ezt viszonzni, miheyt az ön interpellációját szóba kerül az olasz parlamentben.

Üdvözlöm önt és maradok

nagyrabecsüléssel

Angelo Cabrini

Roma. Camera dei Deputati.

Mint a levélből kitűnik, a rendőrség eljárása Cabrini képviselővel szem valóban felháborító volt. Cabrini a leghatározottabban megeléged a rendőrségi kommunikét és a miniszterelnök által a főkapitány információja alapján közzétett állításokat.

Cabrini, mint értesülünk, Széll Kálmán választását fel fogja olvasni az olasz kamarában, a mely legközelebb foglalkozik az ő ügyével.

Föld alá temetett munkások.

(Nagy szerencsétlenség a fővárosban.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, november 27.

Ma reggel *Budán*, a magyar kir. földművelésügyi miniszterium vezetése alatt álló szőlészeti kísérleti állomáson nagy szerencsétlenség történt.

A telepen négy munkás az alapozási munkálatokat végezte. E közben a föld reájuk omlott. Egy munkás ott lelte halálát, három pedig súlyos sérülésekkel került a kórházba. A szerencsétlenségről fővárosi tudósítónk a következő részleteket jelenti:

A szőlészeti kísérleti állomás pavilonjait a Trombitás-uton, a *Drasche*-féle téglagyárral szemben építik. Jelenleg az alapozáshoz szükséges földmunkálatokon dolgoznak. Három helyütt 16—18 munkás ásta a földet és 6—8 kubbakkal hordták el azt.

A munkásokra *Herczeg* Simon felügyelő ügyelt fel. Ma reggel hét órakor fogtak hozzá a munkások az ásáshoz. *Herczeg* felügyelő több ízben figyelmeztette őket, hogy vigyázzanak, mert a földtömeg könnyen leomolhatik. Mikor a többi munkások munkája után nézett, egyszerre csak úgy nyolc óra tájban ropogást hallott. Hirtelenül visszasietett, de akkor a szerencsétlenség már megtörtént. A hatalmas robajjal aláhullott földtömeg maga alá temette az ott dolgozó négy munkást. Iszonyu jajveszékés és nyöszörgés hallatszott ki a föld alól.

A felügyelő azonnal elküldte *Rehák* Ferenc napszámost az új Szent-János kórházba, hogy jöjjenek az orvosok segítségére. Ezalatt pedig a munkások hamarosan hozzáfogtak a kiásáshoz. A legszörnyűbb állapotban találták *Bilka* Józsefet. Bilkának a feje a lábai közé volt szorulva, mert a súlyos földtömeg éppen a fejére ruhant.

Rehák a Szent-János kórházból nem kaphatott segílyt, mert ott csak a hivatalosan beosztott orvosok voltak. Erre elszaladt a várnál álló rendőrhöz, ki a *Drasche* féle téglagyárból telefonon jelentést tett a második kerületi kapitányságnak, a honnan a mentőknek tettek jelentést telefonon.

A szerencsétlenséghez a mentők három kocsival vonultak ki. Tizenhárom mentő orvos

ment ki *Kovács* Aladár dr. igazgató és *Löbl* dr. orvosvezető vezetésével. A romok alól ekkorra már kihúzták az alátemetett munkásokat.

Bilka József 22 éves kőművest a vastag, fagytól megkeményedett földréteg valósággal összelapította. Mikorra a mentők kiértek, már meghalt.

Willim János 28 éves napszámos mindkét lábát eltörte.

Imrefi István 22 éves munkás a fején, mellén és lábán szenvedett zúzódásokat.

Krepsz Ferenc 22 éves napszámoson pedig idegrázkódást konstataáltak az orvosok.

A mentők a sebesülteket ellátták az első segílyvel, azután mind a négyet az új Szent-János kórházba szállították.

A megajtott vizsgálat megállapította, hogy a földbeomlás az okozta, hogy a munkálatokon nem támasztották alá az amugy is laza földet, amely a csákányütések alatt elvált és így omlott az alatta dolgozó munkásokra. Az esetről déiben tett a főkapitányság jelentést a vizsgálóbíróknak.

SPORT.

+ Az aradi torna-egyesület elnöksége értesíti tagjait, hogy a rendes torna- és vívó-órák, a tornateremben eszközölt javítások miatt december 2-ikán veszik kezdetüket.

+ Az aradhegyvidéki turista-egyesület választmánya holnap, csütörtökön este 6 órakor a Millenium sörcsarnok külön termében rendes ülést tart, melyre a tagokat ez uton is meghívja az Elnökség.

+ A Meteor klub táncvigalma. A „Meteor” kerékpárklub vigalmi bizottsága holnap este ülést tart, melyre a tagok figyelme ez uton is felhívatik.

Az izraelita jótékony nőegylet a szegény tanulókért.

(Főruházott szegény leányok.)

Arad, november 27.

Lélekemelő ünnepély folyt le tegnap délután az aradi izr. hitközség üléstermében. Az aradi izr. jótékony nőegylet mint minden évben, ez alkalommal is megemlékezett azon szegény leányövéndékekről, kiket anyagiakban szűkölködő szüléik téli ruhával ellátni képtelenek. Ötvenkét kis gyermeket öltöztettek fel tetőtől-talpig meleg ruhával, hogy a télen át akadálytalanul lélegezhassák az iskolát.

Az ünnepélyt *Rosenberg* Sándor dr. főrabbi beszéde nyitotta meg. Elismerő szavakkal esztelte azon buzgó odaadást, melyet az egylet a kivált annak érdemes elnöke, *Neuman* Füst Mária, alelnöke *Éles* Árminné és a választmány, nemes hivatásának teljesítése körül kifejt. Köszönetet mond egyben a hitközség, mint iskolafenntartó nevében is, az egyesületnek, hogy jótékonyágával az iskoláztatás akadályait, melyek a szegény gyermekekre oly nagy súlytal nehezdednek, elhárítja.

A segítségben részesített leánykák közül *Steiner* Hajnal IV. oszt. tanuló mondott kis társnői nevében köszönetet.

Ezután összeült a választmány, hogy a téli segílyezéseket, s az 1902. év budgetjét megállapítsa.

Neuman-Füst Mária elnök az ülést megnyitván, *Rosenberg* Lipót titk. főjegyző ismertette az egyletnek a legutóbbi ülés óta felmerült ügyeit, kegyeletes szavakban emlékezik meg az egyesület két halottjáról: *Schreyer* Nannetta tiszteletbeli választmányi tagról és *Lusztig* Adolfról, a *Chewra* Kadischa elnökéről. Az elhunyt két nemes emberbarát emlékét jegyzőkönyvileg örököltette meg az egyesület.

Ezután megállapították az egyletnek jövő

évi költségvetését. Rendes havi segílyezésekre 5000, rendkívüli segílyezésekre 2000, s szegénytanulók felruházására 1000 koronát irányoztak elő. Azonkívül a közel-dő téle tüzfát és pénzsegélyt fognak kiosztani. A népkönyhbizottságba kiválasztották: *Basch* Simonné, *Bauer* Emilné, *Halász* Jenőné, dr. *Kovács* Marcellné, *Kell* Manoné, *Staubert* Józsefné és *Weil* Józsefné, azután az ülés berekesztett.

Az ülésen jelen voltak: *Neuman*-Füst Mária elnök, *Éles* Árminné alelnök, dr. *Rosenberg* Sándorné, *Herzel* Bernátné, *Keller* Jánosné, *Lamberger* Lajosné, *Lilienberg* Sándorné, *Mandl* Mórné, *Mayer* Miksáné, *May* Jánosné. *Preisach* Vilmosné, *Rosenberg* Lipótné, *Schulhof* Károlyné, *Tenner* Józsefné, dr. *Tolnai* Jánosné, dr. *Steinhardt* Mórné, és *Vajda* Lajosné.

Főlemelt helyérek

az aradi színházban.

(A színházi-bizottság legutóbbi határozatához.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 27.

Aradváros színházi bizottsága hétfő délután átadta az aradi színházat virágvasárnap-tól kezdve *Zilahi* Gyulának. A színházi bizottság ugyanekkor foglalkozott *Zilahi* Gyulának a helyérek felemelése iránti kérelmével. A bizottság érdemleges döntést nem hozott, elvben hozzájárult a helyérek felemeléséhez, de végleges döntést csak akkor hoz, ha *Zilahi* Gyula majd részletes tervet ad elő.

Mielőtt erről a dolgról véleményünket elmondanánk, adjuk a „Pesti Hírlap”-nak egy erre vonatkozó színházi híret:

Az aradi színház. Leszkay aradi színházigazgató szerződése a jövő év október elsejéig kötötte az aradi színházhoz, amikor is helyét az új színházigazgatónak, *Zilahi* Gyulának kellett volna elfoglalnia. A napokban a régi és az új igazgató azzal a kéréssel fordultak a városához, hogy Leszkay már március 25 én mehessen, *Zilahi* pedig nyomban megkezdhesse működését. Így tehát a nyári-szezonban már a *Zilahi*-féle társulat tart előadásokat, mert kérésüket a színházi bizottság teljesítette. Jóval fontosabb ennél az, hogy a színházi bizottság az új igazgatónak engedelmet ad arra, hogy az aradi színházban a helyérek felemelhesse. Azt hisszük, hogy ez igen rossz gondolat úgy az igazgatótól, mint a bizottságtól, mert a mai pénztelen világban, az árakat inkább leszállítani kellene. Elvégre sem az igazgatónak, sem a városnak nem lehet célja az, hogy a közönséget a színházbajrástól elszoktassa, már pedig a főlemelt árak ezt vonják maguk után, megrontva a vidéki színészek egyik legjobb állomását. A színházi bizottság a jobb időben mindig ellene volt a színház megdrágításának, most pedig, éppen a legveszedelmesebb időben, könnyű szerrel elélt igen helyes álláspontjától. Persze, a felelős leginkább ő lesz a beállható bajért, ami azonban aligha segít majd, mert az ilyen erkölcsi felelősség vajmi keveset ér a szánom-bánommal egyetemben.

Sok igazság van ebben s nagyon megszívlelendő ez az álláspont. Ma már úgy vagyunk a színházi helyérekkel, hogy azokat folyton csökkenteni kellene, nem pedig felemelni.

Csodálatos, hogy éppen *Zilahi* Gyula az, aki a helyérek emelni akarja. *Zilahi* úgy ösmerjük, mint aki regenerálni fogja az aradi színházi viszonyokat. *Zilahi* kitűnő társulatot, eleven műsort, a mostaninál sokszorta jobb művezetést s főleg sok-sok művészi ambíciót hoz le Aradra.

Szinte hihetetlen, hogy ilyen körülmények között attól lehessen tartani, hogy a mostani helyérek mellett is kedvezőtlen anyagi viszonyok közé sodortassék az új direktor.

Aki ismeri az aradi közönséget, jól tudja, hogy a *Zilahi* jobb igazgatását fokozott érdek-

lődéssel várja az aradi közönség és hogy a remélhető jó előadások, jó műsor folytán kevés lesz az üres ház. Már pedig átlagos telt házak mellett, a mostani helyárrakkal is jövedelmező lesz az aradi színház igazgatása.

Ugy tudjuk, hogy Zilahy új igazgatása sok olyan régi szépséghibát fog eltüntetni, amelyek miatt a közönség most nem szeret színházba járni. Lesz tehát alkalma, hogy közönséget gyűjtsön magának.

Ha pedig a színügyi bizottság fölemelné a helyárrakat, akkor a közönség egy nagy rétegét elriasztja a színházlátogatástól, a magas helyárrak miatt. Zilahynak pedig bizonyosan nem az a célja, hogy a közönség azt a részét, mely legjobban rászorul a színház tanításaira, kizárja a színházából.

Jól tudjuk: azt is, hogy a vidéki színházak közül most az aradi a legolcsóbb. Am ez nem ok arra, hogy a helyárrakat fölemeljék. Az aradi színházat az tette elsőrangú állomássá és az aradi közönségből az formált elsőrangú műpártoló közönséget, hogy a színházi helyárrak nem voltak túl magasak, s hogy a szegényebb ember is járhatott színházba.

Mielőtt tehát a színügyi bizottság végleges döntést hozna a helyárrak fölemelése ügyében, figyelmébe ajánljuk a közönség érdekét, mely a jelen esetben azonos a direktor érdekeivel.

Véleményünk szerint Zilahynek az erkölcsi siker mellett nagyobb lesz az anyagi sikere is, ha a jelenlegi helyárrak mellett tele házakat tud csinálni, mintha magas árak mellett üres széksorok előtt játszanak jó színészek jó darabokat.

Kecskeméthy

bútorszállító-kocsiban utazik.

(Ez még sincs meg.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 27.

A rendőrség ma sincs abban a kellemes helyzetben, hogy a *Kecskeméthy Győző* elfogását jelenthesse. Csak egyre nyomoz, ami azt jelenti, hogy még mindig nem tudja: hova lett a furfangos sikkasztó. A vizsgálat eddig semmiféle látható eredménnyel nem járt, legfőlebb annyit állapított meg, hogyan készítette el *Kecskeméthy* a büntettet s miképpen illant el.

A közönség már többet tud a hivatalos apparátusnál. Sokan áhítoznak a jutalmul kitűzött négyezer koronára és a kilincselés ma is folyik, noha gyérebben, a főkapitányságon. Így legujabb azt jelentette valaki, hogy *Kecskeméthy* bútorszállító kocsiban utazik Amerikába.

A sikkasztó a szökés napján egyenesen *Bécsbe* utazott volna, ahol már várta egy büntetés, aki bútorszállító. Ez fényesen berendezett neki egy nagy bútorszállító kocsit, beadott majd három hónapra elegendő ételt, kenyeret, bort, sört, sőt hogy ne unatkozzék, még egy könnyűvérű leányzót is. Majd rájuk zárta s kocsit ajtaját s a kocsit, mint bútorszállítványt, utnak indította Amerika felé.

Bizonyára ez a legvalószínűtlenebb feltevés, ami *Kecskeméthy* szökésére nézve felmerült.

Bércy Béla rendőrkapitánynak sikerült legutóbb néhány újabb részletet kideríteni a sikkasztást megelőző körülményekre vonatkozóan. Eszerint *Kecskeméthy* „tréninget” tartott, hogy tetteinek sikerét biztosítsa. Már a sikkasztást megelőző napon sem ment a szállításkor *Győry István* szolgálával a főpénztárba. Mikor ugyanis — ez alkalommal gyalog mentek — a városháza kapujához értek. *Kecskeméthy* azt mondta s szolgálának, hogy átszalad a *Kis pipába*

ebédelni; mire rájok kerül a sor a befizetésnél, ott lesz. *Győry* utolsónak maradt, de *Kecskeméthy* még nem volt ott. A pénztáros értesülve arról, hova ment *Kecskeméthy*, érte küldte a szolgát, hogy rögtön jöjjön.

Azért aztán másnap nem is gondoltak arra, hogy sikkasztott *Kecskeméthy*, mert azt hitték, hogy hanyagságból maradt el; így tehát *Kecskeméthy Győző* a cselével elérte, hogy egérutat nyert volna még akkor is, ha a sikkasztás elkövetése után mindjárt gyanuba fogják s üldözöbe veszik is.

A rendőrség még mindig nem adta föl a reményt, hogy *Kecskeméthy* kézrekerül. Erre vall *Halmos János* polgármesternek a mai fővárosi közgyűlésén tett ezen kijelentése:

— *Kecskeméthy* sikkasztása a jövő évi büdzsetet nem alterálja s az ellopott pénzt még nem tekintem fond perdu-nak.

A polgármester ezt a kijelentést a főkapitány bizalmas értesítése nyomán tette. *Győry István* szolgát, a ki *Kecskeméthy* a központi pénztárba kísérte, a polgármester át helyezte szolgálának a budai szarvas-téri községi iskolához.

Talán egész Magyarországon uincsen is város, amelyben ne „látta” volna valaki *Kecskeméthy*-t. Az eddigi mende-mondákról már hírt adtunk, ma ismét két helyről érkezik híre, hogy a főváros sikkasztójával „találkoztak.”

A kolozsvári rendőrségre beállított *Lakatos József* odavaió borkereskedő, aki mindenáron nyílt elfogatási parancsot, majd egy rendőrbiztos akart magának kicsikarni. Mikor megkérdezték, hogy kit akar elfogni, nagy titkolózva elmondta a főkapitánynak, hogy tulajdon szemével látta *Kecskeméthy Győzőt*. Kérését nem teljesíthették s ekkor *Lakatos* kiment a vasuti állomáshoz, ahonnan erővel akarta vinni az ott inspekciós *Péter Kálmán* rendőrbiztos. Mikor ez sem sikerült neki, felült maga a vonatra, azt mondván a biztosnak, hogy Brassóba utazik s magával hozza *Kecskeméthy Győzőt*. Hogy utjának milyen az eredménye, azt persze nem lehet addig megmondani, amíg vissza nem érkezik Brassóból...

A második hír szerint *Mész Ágyárdon* láták. *Schwarcs Dávid* korcsmájába betért egy elegánsan öltözött idegen uri ember. Ez valószínűleg ritkaság számba megy faluhelyen és mindjárt fürkésztek, hogy ki is lehet ez az ur és mit kereshet falunkban. A korcsmárosnak eszébe jutott a körözött félmillió sikkasztó, *Kecskeméthy Győző* és úgy találta, hogy hasonlít annak személyleírásához. Eszébe jutott még a 4000 korona jutalom az elfogatónak. Sletett tehát letartóztatni az idegen uri embert. Az idegen pedig nem fogta tréfára a dolgot és úgy arcul ütötte a korcsmárost, hogy elborította a vér és összeesett, azzal odébb állt az idegen. Mire a korcsmáros feleszmélt, az idegennek már üthette a nyomát. Azonnal értesítette az előjáróságot az esetről, amely azonban már nem sokat segíthetett rajta. Hogy ki volt az idegen, azt nem sikerült megtudni.

EGYESÜLETI ELET.

(*) *Kereskedők társasvacsorája*. A városatyaválasztásoknak kedves, egy kissé ünnepélyes epilógusa lesz az a társasvacsora, a melyet az *Aradi Kereskedők Köre* rendez s hó 30-án, szombaton este, azon tagjai tiszteletére, a kik ezen a választáson, részint újra, részint első ízben a városi törvényhatóság tagjai lettek. A társasvacsora a kör helyiségében (Szabadság-tér 7. sz. I. em.) lesz, és fél kilenckor kezdődik. A társasvacsorára annak rendezőbizottsága a kör összes tagjait ez uton hívja meg. Részvétel-jegyek *Keppich Zsigmond* és *Weinberger János* uraknál válthatók.

Agyonkinzott ujona.

(Hogy tanítják a rekrutákat?)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, november 28.

Vérlázító katonai brutalitásról tegnapelőtt nem irtunk, tegnap sem irtunk. Így hát szinte természetes, hogy ma már mégis csak rákerül a sor, hiszen a hét krónikájából enélkül hiányoznék egy állandó rovat.

De bármily sablonszerűen hangzik is, a mit a kaszárnyavirtus véres brutalitásairól a sajtó időnkint fölálal, megható és megindító a mai eset, a melynek hírét nagyváradi tudósítónk telegrafálja.

Egy honvédujonc szenvedett ki a kórházban sebeinek égő fájdalma közepett. *Sirva* mondta el panaszát halálkálása utolsó perceiben s a durván összezuzott ifjú élet végső lehelleteibe egy átok vegyült: az agyonkinzott fia tehetetlen átka, a melylyel barbár gyilkosát illeti.

De nézzük az eset adatait:

Per Flóriánt, a Nagyváradon állomásozó 4. honvédelmi gyalogezred ujoncát ma reggel kékre vert és vértó' patakzó sebekkel borított testtel vitték a kórházba. Lefektették a legényt, a ki csak órák mulva nyerte vissza eszméletét. Ekkor kihallgatták, de már alig tudott beszélni. Agóniában volt. Haldoklása közben nagynehezen mégis elnyöszörögte szomorú esetét.

Előadta, hogy szakaszvezetője, *Magyar Ferenc* puskatusával addig ütötte, míg összerogyott. Csak ennyire emlékezett a szerencsétlen. S mikor ezt elpanaszolta, még csak ezt séhajtotta:

— Verje meg az Isten, mindig bántott!... Aztán néhány perc mulva kiszendvedett.

A szerencsétlen rekruta holttestét holnap fölboncolják. Annyit már a kórházban megállapítottak, hogy a halált az ütések következtében támadt agyrázkódás okozta.

Magyar Ferencet, a gyilkos szakaszvezetőt letartóztatták.

Strassburger Armin

utban Amerika felé.

(A vidéki pénzüzetek nyilatkozata.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, november 27.

Mai számunkban részletesen beszámoltunk *Strassburger* Arminnak, a turkevei nábobnak és ismert tőzsdejátékosnak hirtelen eltűnéséről.

Strassburger eltűnése nagy ribilliót okozott a tőzsdén. A rendőrség a legszeleesebb körű nyomozást indította meg az eltűnt nagybirtokos után, de mindhiába.

Ma késő délután aztán jelentkezett a rendőrségen egy ur, aki *Strassburger*rel bizalmas jó lábon élt s akinek üzleti összeköttetése is volt: k vele.

Az eltűnt nagybirtokosnak ez az ismerőse egy levelet deponált a rendőrségnél, a mely *Bremától* volt kelteve 19-iki dátummal s a melyben *Strassburger* azt írja barátjának, hogy hajóra szállt Amerika felé. A levelet csak ma kapta meg *Strassburger* barátja.

A budapesti leszámító és pénzváltó bank, melylyel *Strassburger* üzleteit kötötte volt, ma táviratilag felszólította mindazokat a vidéki pénzüzeteket, melyeknél *Strassburger* érdekelve volt, hogy távirati uton nyilatkozzanak, mennyivel tartozik *Strassburger* nekik.

Az intézetek még a mai nap folyamán valamennyien megküldötték távirati válaszaikat.

Az intézetek nyilatkozataiból az tetszik ki, hogy *Strassburger* inkább forgalmánnyal van a vidéki intézeteknél érdekelve, mint elfogadé

ritkábban és csupán kisebb összegekkel szerepel csak.

A „Szolnokmegyei takarékpénztár” ezt válaszolta:

„Nálunk Strassburger nincs elfogadmányokkal érdekelve.”

A „Kisujzállási takarékpénztár” ezt válaszolta:

„Strassburger Ármán nálunk 19.000 korona elfogadmányával szerepel.”

A turkevei „Nagykunsági takarékpénztár” a következő információt adta:

„Strassburger Ármán 40.000 korona elfogadmányával szerepel nálunk. Giroját legnagyobb részt jóhitelű felek képezik. Összes giroja 119.000 korona.”

Egy másik turkevei pénztár, a „Turkevei takarékpénztár” a következőkben küldte meg válaszáat:

„Strassburger intézetünkön nem volt elfogadó. Forgatmánya 45.000 korona.”

A szolnoki „Mezőgazdasági takarékpénztár” válasza így szól:

„Strassburger tartozásának nálunk megvan a teljes fedezete.”

A dévabányai takarékpénztár így válaszol:

„Strassburgernek elfogadványa nincs, 12.500 korona értékű girált üzleti váltója van nálunk.”

A többi vidéki intézetek, melyeknél Strassburger tartozásai iránt kérdezősködtek, mind azt válaszolták, hogy Strassburger náluk, ha érintkezésben volt is velük, semmivel sem tartozik.

HIREK.

Véres cigánylakodalom.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, november 27.

Szent-Mihály-teleknek van két családja: a Csuri és a Kolompár családok, amelyek télire rendszeresen megérkeznek a vándorlásból s a terület a község szélén lévő putrikban töltik. A Csuri-familiának szemefényét, a 18 éves Marosát az ősszel a Ferő cigányvajdanak a fia feleségül kérte. A szülők megegyeztek, hogy a lakodalmat majd a téli szálláson tartják meg.

Vasárnap tehát a Ferőfamília megjelent Szentmihály-teleken, a hol — mint nekünk írják — megtartották az esküvőt, a mit nagy lakodalom követett. A multság vígan folyt egy ideig s jól mulatott a nagy cigánysereg.

Nem is lett volna semmi baj, csak hogy a menyasszonynak jobban tetszett a Kolompárék legény fia, mint a férje s a lakodalom alatt is folyton ezzel a legénnyel táncolt. Egy ideig az új férj csak tűrte, hogy az ő feleségét a Kolompár-fiu ölelgette, de végre is elfogyott a türelme és szét akarta választani a tancosokat, csak hogy ebbe meg a menyasszony nem akart beleegyezni. Ekkor azután az új férj élt a jogával és egy keze ügyébe akadt bottal néhányat ráütött az új asszonyra, ezzel is bizonyítani akarta, hogy az asszony verve jó.

Csak hogy erre azután fellázadt a Csuri- és Kolompár-família és a vőlegényt, illetve az új férjet kiakarták dobni, amit azonban a Ferőfamília és a vendégek nem engedtek. Ebből aztán verekedés támadt a cigányok között. — Előbb csak dorongokkal verték egymást, majd pedig késekre került a sor. A nagy vérengzésnek a hatóság emberei vetettek véget, de ekkor Ferő Sándor, Ferő Mari, Kolompár Józsi, a menyasszony szeretője és Kolompár Ábris eszméletlenül feküdtek nagy vértócsában a földön s reggelre mind a négy meghalt.

A többi cigány is kisebb nagyobb sérüléssel menekült el. A menyasszonyt a verekedés közben a Kolompár-família elrejtette s azóta nem is tudnak nyomára akadni.

— Stefánia hercegnő Olasziban. Gróf Lónyay Elemérék Bodrog Olasziban való tartózkodása alkalmából megírtuk, hogy Stefánia hercegnő

sehogysem találta magát férje otthonában s új környezetében. Erre vonatkozólag a gróf Lónyay-családnak egyik tagja azt írja egy nyilatkozatban, hogy a közlemények téves információk alapultak, mert gróf Lónyay Elemérné egész zemplénmegyei tartózkodása alatt kitűnő hangulatban volt, nagyon jól találta magát és gróf Andrássy Gézáéknél, a hol nagyobb vadásztársaság volt együtt, kitűnően mulatott, nagyon szeretetreméltó és figyelmes volt mindenkihez. Hogy pedig a hercegnő miért nem ment Sárospatakra Windischgrätz herceghez, annak summi különös oka nem volt. Egyszerűen nem futotta ki az időből, Erzsébet főhercegnő vőlegénye különben akkor nem is volt ott.

— A német trónörökös beteg. Bonnból írják, hogy Frigyes Vilmos német trónörökös pár nap óta beteg. A betegség könnyebb természetű s pár nap múlva a trónörökös elhagyhatja szobáját.

— Új miniszteri tanácsos. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Ney Béla miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel felruházott kereskedelmi miniszteri osztálytanácsost miniszteri tanácsossá kinevezte.

— Főispáni installáció Makón. Mestő Sándornak, Csanádmegye ujonnan kinevezett főispánjának ünnepélyes beiktatása december hó 9-én lesz. Az alispáni állásra, a melyet december 16-án fognak betölteni, két jelölt pályázik: Návay Lajos dr. főjegyző és Farkas László árvaszéki elnök.

— Párbajozó osztrák képviselő. Wolf reichsrathi képviselő ma kardpárbajt vívott Seidl tanárral. A párbajban Seidl sebesült meg.

— A simándi uti átjáró átvétele. A M. Á. V. igazgatósága értesítette a várost, hogy a simándi-uti átjáró hid elkészült s a kéri a tanácsot, hogy intézkedjék annak átvétele iránt.

— Öngyilkos hadnagy. Nyitráról táviratozzák, hogy Homanovszki József, a nyitrai 14. honvéd gyalogezrednek tényleges szolgálatban lévő hadnagya tegnapelőtt fobelötte magát. Az öngyilkos hadnagy egyetlen fia volt idős Homanovszki Józsefnek, az aranyos-maróti népbank pénztárosának.

— Tüdővész szanatórium az Alföldön. Aradon is megindult már egy mozgalom, hogy a tüdővész elleni föllépés érdekében egyesületet alakítsanak. A mozgalom visszhangra talált több alföldi városban, de a legéletrevalóbban mégis Békés-Gyula látott a dolghoz. Ott már nemcsak hogy működik a tüdővész-bizottság, hanem Lukács György főispán elnöklése mellett Gyulán tartott ülésében az is kimondotta, hogy szervezi az alföldi szegénysorsu tüdőbeteg szanatórium-egyesületet. Az egyesület megalakításának előmunkálatai teljesítésére Lukács György főispán elnöklése alatt Fábry Sándor alispán, Zöldy főorvos, Berkes kórházigazgató, Hajnal és Kun tb. főorvosokból álló bizottságot választott. Az egyesület megalakítása iránt meggyeszerre nagy érdeklődés nyilvánul, úgy, hogy már december első felében megtartható lesz az alakuló közgyűlés. A bizottság ülésén nagy hálával fogadták azt a bejelentést, hogy gróf Almásy Dénes tízezer koronás alapítványt fizetett le a szanatórium céljaira. A főispán neje, Berényi bárónő kezdeményezésére minden községben mulatságokat és hangversenyeket rendeznek a szanatórium javára.

— A szentesi mandátum megtámadása. Molnár Jenő mandátuma ellen ma nyújtották be Vétsey Sándor dr. és Okolicsány László fővárosi ügyvédek a petíciót Szűcs Lajos és pártja nevében.

— Az insterburgi párbaj. Berlinből távirják, hogy a végzetes insterburgi párbajnak a tegnap nyugalomba vonult ezredparancsnokon kívül további áldozatai is vannak. Gróf Fink v.

Finckenstein parancsnokló tábornok pár nap múlva szintén beadja lemondását. Hildebrandt főhadnagy, ki Blaskovitzot lelötte, nővérénél lakik s ott várja be lemondási kérvényének elintézését.

— Ellített vasuti hivatalnok. Brassóban Radó Aurél vasuti hivatalnokot 12000 korona elsikkasztása és okirat hamisítás miatt ma 6 évi fegyházra ítélték.

— Megdorgált rendőrtanácsos. Február tizenötödikén Budapesten a munkálatanok tüntető-fölvonulást tartottak s a Múzeum-köruton és Erzsébet-köruton több kirakatot bevettek. A kirendelt rendőrséget Saly rendőrtanácsos vezette. A tüntetés után a rendőrkapitány Saly ellen fegyelmi vizsgálatot indított, mert nem akadályozta meg a tüntetők garázdálkodását és a rendőri tartálékot nem vette igénybe. A főkapitány Saly rendőrtanácsost dorgálásra ítélte. Saly fölbevezett, de a fegyelmi választmány mai ülésén a főkapitányi ítéletet megerősítette.

— A hesseni válópör. Koburgból írják, hogy a hesseni nagy hercegnő leánykájával csütörtökön hosszabb tartózkodásra Nizzába utazik. A végleges válópört pár hét múlva hivatalosan kihirdetik.

— Himlő oltási statisztika Aradról. Az orvosi hivatal elkészült az idei oltási statisztikával. A kimutatás szerint beoltottak 2367 egyént, ezek közül 1122 volt első oltás, 1245 pedig újra oltás. Kerületek szerint a statisztika így alakul: I. kerület Tisch dr. 646. II. kerület Ötvös dr. 545. III. kerület Leitner dr. 748. IV. kerület Brück dr. 428. A kimutatást megküldik a városi tanácsnak és a belügyminiszteriumnak.

— Elhunyt nagykereskedő. Bécsből jelentik, hogy Schenker kereskedelmi tanácsos, a Schenker és társa cég főnöke az éjjel meghalt.

— A velencei rendőrség és Kecskeméthy. Pár nap előtt egy előkelő lipétvárosi zsidócsaládban fényes esküvő folyt le. Az esküvő után a fiatal pár Velencébe utazott násztra. A férj kissé nagyot hall s amint a Szt.-Márk-teren sétálnak, egy detektív figyelmes lett a hangos magyar szóra s hamarosan letartóztatta a nászton levő fiatal férjet, kit Kecskeméthynek nézett. Neje csak kétségbeesett sürgönyváltás után tudta férjét kiszabadítani a fogságból.

— Körözött főhadnagy. Grois Viktor a 18 vadászszázalóalj főhadnagya két hó előtt elünt Zarnoból. A főhadnagy ellen most körözvényt bocsájtottak ki.

— Ugron bankja. A székely egyleti bukott takarékpénztár a csődöt valószínűleg kikerüli, mert mint értesülünk, az udvarhelymegyei takarékpénztár kezébe vette a takarékpénztár szanalását és több bank segítségével egy millió korona alapot szerzett össze s átvette a takarékpénztár váltótárcájának legnagyobb részét. A váltótárca átvételével megmentette a székely gazdák nagy részét a tönkrejutástól, mert ily módon azok váltóikat tovább törleszthetik majd s nem kell azokat egyszerre beváltani.

— Jutalom a hü cselédek számára. Aradváros évenként négyszáz koronát oszt ki jutalom gyanánt a városban szolgáló jóra való cselédleányok között és pedig egy 200 és két 100—100 koronás díjat. Az idén ismét kihirdették a pályázatot, melynek módozatai mai számunk hirdetési rovatában találhatók.

— Reáliskolát végzett tanulók a jogi iskolán. Berlinből táviratozzák: A Notionalzeitung szerint a közoktatásügyi és igazságügyi miniszteriumok közt hosszabb idő óta folyó tárgyalás a reáliskolát végzett tanulóknak a jogi tanulmányhoz való bocsátása dolgában még nem fejeződött be, de eddigi eredménye az, hogy elhatározták, hogy nemcsak a reálgimnáziumot, hanem bizonyos föltételek mellett a főreáliskolát végzett tanulókat is a jogi tanul-

mányokra bocsátják. E föltételek formájáról és arról, vajjon a pótvizsga mindkét régi nyelvből, vagy csak az egyikből követeltessék, még függőben van a tárgyalás.

— Véres szerelmi dráma. Tegnap délben a párisi opera előtt véres szerelmi dráma játszódott le. Thuan Sándor 31 éves kereskedő-segéd felugrott egy bérkocsira, amelyben egy férfi és egy nő ült. A kocsiabírók Thuan egy-egy revolverlövessel halálra sebezte. A gyilkost rögtön elfogták s a rendőrség előtt azt vallotta, hogy a nő a hites neje, a férfi pedig nejének kedvese volt. Egy ízben már házasságtörésen érte nejét a férfivel, s akkor megbocsájtott neki. Most azonban ismét együtt találta őket s ez késztette a gyilkosságra.

— Huszárfőhadnagy és jegyzedő. A bécsi helyi színházban egy huszárfőhadnagy, ki elkésve érkezett a színházba, kardjával véresre verte a jegyzedőt, mert ez előadás közben nem akarta helyére bocsájtani. A főhadnagyot feljelentették a katonai hatóságnak.

— Villamos borotváló készülék. Egy párisi borbély villamos borotváló készüléket talált fel s pár hétig műterme telve volt kíváncsi közönséggel. A kiket azonban megborotváltságát találmányu készülékével; azoknak arcán kék folt maradt. Eleinte nem tudták a foltok okát, mignem orvosi vizsgálat kiderítette, hogy azok a villam által okozott égési sebek, s ezek esetleg veszélyesek is lehetnek. Az érdeklődés a villamos borotva iránt megcsappant.

— Az egyetemi ifjuság afférjai. A tudomány-egyetem rektora a mai napon tudomást vevő az egyetemi ifjuság körében ismételtén fölmerült afférekéről, idéző parancsot adott ki Szekula Jenő, Bornemissza Jenő, Szalay Jenő, Botta Szilárd, Magasházi László és Patz Jenő ellen.

— Huszezer ló Dél-Afrikában. Egy bécsi lókereskedő szerződést kötött az angol hadügy-miniszterrel, hogy márciusig huszezer lovat szállít Dél-Afrikába. A lovakat a bécsi lókereskedő Magyar- és Oroszországban akarja beszerezni.

— A biztosítási körökből. A Trieszti általános biztosító társaság magyarországi vezérigazgatója körlevélben emlékezik meg az aradi főgynökség társfőnökének, Lustig Adolfnak elhunytáról. Az aradi főgynökség vezetője ezután egyedül Tenner József lesz, a ki egyben a Magyar Jég és Viszontbiztosító részvénytársaság s az Első o. általános baleset ellen biztosító társaság főgynökségét is átvette.

— Orvosok mint gyógyszerészek. Antwerpenben száz belga orvos szövetséget alakított gyógyszer-előállítására. Az orvosok a szövetséget részére fejenként 5000 frankot adtak. A „Matin” az orvosok ezen egyesülését szigorúan elítéli s azon nézetének ad kifejezést, hogy az orvosok most már arra fognak törekedni, hogy gyógytáruk minél több jövedelmet hajtson, nem pedig azon, hogy a betegek felépüljenek.

— Bismarck ifjúkorából. A német irodalomban egymást érik a Bismarckra vonatkozó könyvek. Mindenki, aki valamit tud a nagy emberről, aiet emlékeit papírra vetni, hogy azokat az utókornak hagyja. Marnitz német tanácsos legujabban egy könyvet adott ki szintén Bismarckról s annak ifjuságáról. Egy igen érdekes kis epizódot: Bismarck ifjuságából a következőkben reprodukálunk a könyvből.

A német birodalom egységének megalapítóját ifjúkorában tudvalevőleg a „vad Ouó”-nak nevezték. Az író elbeszéli, hogy egy szép napon egy barátjával Neugardba utazott az ifjú Bismarck látogatására. Bismarck szívesen fogadta őket, de mindjárt megmondta, hogy ott aludhatnak ugyan a házban, de másnap nem állhat rendelkezésükre, mert hajnali 7 órakor el kell utaznia.

— Mi is veled utazunk — szölk az ifjak.

— Nem lesz az nektek nagyon fáradtságos? — kérde Bismarck.

— Nem.

— Jól van. Majd fél 7 órakor felébredsz te is benneteket.

A két vendég elhelyezkedett. Az egyik így szólt:

— Bánom, hogy vállalkoztam az utra. Többet ittam kelletlenül s nem akarok korán kelni.

— Fel kell majd kelned, mert Bismarck felébredsz.

— Bizd azt rám.

Elzárta a rezeszt s az ajtó elé tolt egy nagy szekrényt.

Pontban félhétkor beküldt Bismarck az ajtó mögül.

— Fiak, talpra!

Semmi felelet. Bismarck zörget Semmi felelet. Megnyomja az ajtót; nem mozdul.

Ebben a pillanatban pisztolylövés dördül. Egy golyó az ablakon át behatol az átellenes falra. A vakolat egy része leomlik s a makacs vendég fejére pottyan. Erre feladja ellentállási szándékát, egy bot végire fehér zsebkendőt köt s a megadás jeléül kidöngja az ablakon. Csakhamar együtt voltak megint Bismarck-al, aki egy szó-ementést sem tett a dologról és igen szívesen rándult ki barátaival a kijelölt helyre.

— Váltóhamisító asszony. Bécsben, tegnap letartoztatott Paparola Berta, kéményseprő nejét, a ki Kiemansseg grofnő nevére egy 6000 koronás váltót hamisított. A rendőrség előtt az asszony bevallotta, hogy ezen kívül még több váltót hamisított magas állású személyek nevére. Paparola Berta öt gyermek anyja s férje már több hó óta betegesen fekszik a kórházban.

— Sirköveket árverelnek. A főváros ismét gazdagabb lett. Örökölt egy csomó sirkövet. Ennek a különös örökségnek a magyarázata az, hogy a kerepesi-uti temető XI. és XXIX. számú parcelláját ki fogják üríteni és azok a sirkövek, amik itt vannak és amiket a családtagok nem vitettek át az új temetőbe; jog szerint a főváros tulajdonába kerülnek. Ötszázhetvenegy ilyen sirkő van, amivel a főváros most hirtelenében nem tud más csinálni, minthogy árverésen eladja őket. Aki tehát sirkövet akar venni, december 3 án délelőtt tíz órakor a kerepesi-uti temető igazgatóságának a helyiségében vehet. Az ugynevezett nagy közgazdasági pangásnak ennél élesebb s a korszellemet kifejezőbb megnyilatkozását igazán nem lehet elképzelni. Naiv lelkek abban a hitben ringatóznak, hogy az már az utolsó dolog s hogy annak már nincs netovábbja, amikor a szegény ember feje alól még az utolsó párnáját is ellicitálják. Erre a keramegbaladott ábrándra alaposan rácsafol a főváros. Az még a halottak feje fölül is ellicitálhatja a sirköveket. Ez az árverés különben nagyon stilszerűnek ígérkezik. Az árverési hiénák keresve sem találhatnak a legmegfelelőbb működő teret a temetőnél, mert hiszen a hiénáknak ez az igazi hazája. Kétségtelenül impozáns számban meg is fognak jelenni. Tartunk tőle azért, hogy a főváros nyakán marad az 571 sirkőből mégis egy néhány. Azokat aztán gazdálkodó rendszere mellé nemsokára odaültetheti fejfának.

— Elfogott gyilkos Zürichben ma elfogták lovag Rothkirch Pantent, mert azzal vádolják, hogy még szeptember hóban Sportóban gyilkosságot követett el.

— Ártatlanul elítélve. Falkenburgban történt még a nyár folyamán, hogy Fischer tüzérkapitány három napi magánzárkáta itélte Wahl köztüzért, kit ő állítólag takarodó után a szomszédfaluban látott. Wahl hiába erősítette ártatlanságát, a három napot le kellett ülnie. A büntetés leülése után panaszt emelt kapitánya ellen. Ekkor hadbírótság elállították és jogtalan panaszemelés miatt hat het fogságra ítélték. Most öt hó után derült ki, hogy Wahl tényleg ártatlan volt, mert a szomszédfaluban Krumrey nevű tüzér volt azon időben. Krumrey most már civilben van s önként jelentette fel az esetet.

— Kossák József csász. és kir. udvari lényképész Templom utca 2. szám. Felvételeket eszközöl minden időben saját műtermében és házon kívül.

— Sárclipők. (galosnik) női posztó cipők, meleg barisnyák, bokavédők nagy választékban és jutányosan kaphatók Porter Vilmos Nagy áruházában a Szabadságtéren.

— T. üzletfeleink szíves tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomtatványokat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

—x— A nagyérdemű közönség b. figyeelmébe ajánljuk a helybeli szolid és törekvő Czigelbrier Győző vaskereskedő céget vaskályhák, takaréktűzhelyek, konyhaedények, gazdasági cikkek és mindenemű szerszámok bevásárlása céljából.

—x— Festészeti műterem nyílt meg amateur-iskolával kapcsolatban, a Szabadság-tér 10 sz. Schreyer-ház első emeletén 16. ajtó, november 3 án Millye Kálmán akad, festő és B. Ujváry Ernő vezetése alatt. Festészeti megrendeléseket, nevezetesen arcképeket, úgy természeti ülést, mint fénykép után a legjobban s jutányosabban készítenek, nemkülönben megrendelhető minden más tárgy festmény, mint táj, csendélet, szalon és egyházi kép. A közönség ünnepére sok rendezés történik, miért is kéretnék a t. rendelők rendelkezéseiket inkább előbb megtenni, hogy azok idejére elkészíthetők legyenek. Tanítványok a festészet minden ágából s legjobb kiképzést nyerhetik. Rendkívüli előny az, hogy a tanítvány a műtermet mindennap minden időben veheti igénybe. Hetenkint kétszer előadják a szemléleti látványt, melynek tudása nélkül jól rajzolni lehetetlen. Fölvételnek oly ideiglenes tanítványok is, kik valamely ajándéktárgyat akarnak meglepésül készíteni. Dílettáns munkák készítésére esti tanfolyam 5—7 ig villanyvilágítás mellett. Hölgyek részére teljesen külön terem. Tanítványok fölvételnek minden nap.

Korcsmai verekedés.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 27.

Az aradi esküdtszék előtt ma egy barnaképi cigánymuzsikus állott, akit halált okozott súlyos testi sértés miatt vont a bíróság felelősségre.

A vádat a vádirat a következőkben ismerteti:

Szapáryligeten 1901 évi május hó 19-én délelőtt 11 órakor Bakos Pál korcsmajában Samu Gyula és Kucsora József idogáltak és kártyáztak.

Később betértek a korcsmába Kaba János, Tódor Miklós, Bulcse Krecsun és Baon Mitru szintyei lakosok, akik egy másik asztalhoz ültek és pálinkát rendeltek. Utánuk Sztojka Ádám cigány jött a korcsmába aki látva a pálinkázó szintyeieket, levette a falról Samu hegedűjét és játszani kezdett Kabáknak. De ezeknek nem kellett a cigány s elkergették az asztaltól Samu aztán elvette a cigánytól a hegedűjét.

De ez megint cincogni kezdett a szintyeieknak, később aztán pénzt kért tőlük. A pénz helyett azonban pofonokat kapott, ebből dulakodás támadt, a melybe Samu Gyula is beleszólt, olyanformán, hogy egy sörösvéget vágott Ban Mitru fejébe.

A dulakodók az utcára jutottak csak Kaba és két társa maradt benn. Kaba aztán kérdészködött, hogy merre juthatna ki az utcára, úgy, hogy Samu Gyula es a cigány ne bánt-hassa. Két társa a kuglizó felé vezette, a honnan észrevétlenül juthatott volna ki az utcára.

Alig lépett azonban a küszöbre, mikor Samu Gyula egy kapa-nyéllal a kezében szintén odaérkezett. A mint meglátta, hogy Kaba Mór künn van az utcán, feléje ugrott és a kapa-nyéllal a fejére vágott. Kaba János rögtön összerogyott és meghalt.

Halált okozó súlyos testisértés miatt került az aradi esküdtszék elé.

A tárgyaláson Fábán Lajos dr. táblai bíró elnökölt. Szavazó bírák Földes János és Köller János bírák voltak. A vádat Szakoleczay Lajos ügyész, a védelmet Czédly Károly dr. ügyvéd képviselte.

A vádlott tagadja, hogy Kabát megtámadta. Avval védekezik, hogy Kaba öt bottal ütötte meg és erre védekezett ő a kapa-nyéllal. A tanúk azonban nem tudnak arról, hogy Kaba megütötte Samut. Onvédelemre hivatkozott.

Szakolczay ügyész jól fölépített vádbeszédében azonban bebizonyította, hogy önvédelemről szó sem lehet.

Az esküdtszék, mely Klein Ignác, Gruber Hugó, Nyáry Béla, Steinitzer Imre, Richer Ferenc, Németh János dr., Nikolics Döme, Müller Gyula, Lészay Sándor, Amtmann Lajos, Szatmári Gyula esküdtekből állott, bűnösnek mondta ki Samu Gyulát a balált okozott súlyos testi-sértés büntetésében.

A bíróság ennek alapján Samu Gyulát három és fél évi fegyházra ítélte.

A védő a 92. §. nem alkalmazása miatt semmisségi panaszt jelentett be, Szakolczay ügyész megnyugodott.

TÖRVENYKEZÉS.

§ **Báró Wallburg ügye.** Alig tíz napja, hogy a büntető bíróság felmentette báró Wallburg Ernőt az ellene emelt két rendbeli hitelezési család vétségének vádjától s ezen felmentő ítéletet már a budapesti büntető törvényszék fellebbezési tanácsa is revidálta Bizaglich bíró előadása alapján. A fellebbezési tanács azonban érdemben még nem bírálta el az elsőfokú ítéletet, mert szükségét látja annak, hogy az ügy nyilvános főtárgyalásban, a bizonyítási eljárás mellőzésével újra tárgyalassék. Ez az újabb tárgyalás e hó 28-ikán lesz a fellebbezési tanács előtt.

§ **Hamis orvosi bizonyítvány.** Lichtheim Gusztav fiemei vasuti hivatalnok biztosítani akarta magát a Gizella életbiztosító intézetnél. A nála járó ügynöknek meghagyta, hogy a vizsgálatra kiküldendő orvost csak néhány nap múlva rendelje fel hozzá, mert addig nem lesz érkezése magát hosszabb vizsgálatnak alávetni. Roheim Lipót dr., az intézet orvosa azonban még az nap délután megjelent nála, akit ő e miatt durván, udvariatlanul fogadott. Az orvos erre kiállított egy bizonyítványt, hogy Lichtheim paralizis progresszívában szenved, miért is biztosításra nem ajánlható. A biztosító társaság természetesen visszautasította ennek következtében Lichtheim ajánlatát, aki feljelentést tett Roheim dr. ellen a bíróságnál hamis bizonyítvány kiállításáért. A bíróságilag kirendelt orvosok aztán megállapították, hogy Lichtheimnek egyáltalán semmi baja sincsen és kimondták, hogy a paralizis progresszívára megállapításához nem elégséges az a pár perc, amit az orvos panaszosnál töltött, ahhoz napok, sőt hetek kellenek. A bíróság mindazonáltal csakis becsületsértés vétségében mondta ki bűnösnek, miért is 200 korona pénzbüntetésre ítélte az orvost. A fiemei törvényszék azonban hamis bizonyítvány kiállításáért marasztalta el 100 korona pénzbüntetésre. Az ítélet ellen benyújtott semmisségi panaszt a kir. kiria III. büntető tanácsa ma, Tassy k. on. ügyész helyettes indítványára elutasította.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDÉS

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása —

Budapest, november 27.

Déltőzsde. Buzakinál mérsékelt, a vételkedv korlátolt. Kedvező irányzat mellett 16,000 métermázsra került forgalomba, jól tartott áron. Egyéb gabonaszemlék változatlanok. Időjárás hideg.

Zárul 12 órakor:

Buza 1902. áprilisa	8.63—8.64
Rozs 1902. áprilisa	7.34—7.35
Zab 1902. áprilisa	7.65—7.66
Tengeri 1902. májusra	5.56—5.57
Repece 1902. augusztusra	11.80—11.90

Zárul 5 órakor:

Buza 1902. áprilisa	8.67—8.68
Rozs 1902. áprilisa	7.37—7.38
Zab 1902. áprilisa	7.67—7.68
Tengeri 1902. májusra	5.59—5.60
Repece 1902. augusztusra	11.80—11.90

Zárul 5 órakor:

Oszták hitelrészvény	633.75
Magyar hitelrészvény	645.—
Leszámitolóbank részvény	410.50
Rima-Murányi vasúti részvény	420.—
Oszták-magyar államvasúti részvény	633.75
Mózdul vasút	575.—
Városi villamos vasút részvény	382.50

— **Fizetésektelenség.** A bécsi hitelezők védegyesülete a következő fizetésektelenségeket közli: Kirdly Gyula Kolozsvár. — Löwy D. és A. Rajec. — Stolez Mór Kolozsvár. — Mandill Hann Sabac — Micies Dragutin Sabac. — Rosenthal Leon Konstantinápoly. — Bálint Armin Budapest, (Koropcsi-ut 59). — Hegyi Samu és testvére Budapest (Andrássy-ut 11.)

S z e s z ü z l e t.

— November 27. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 111 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter 0/0, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék: 12.50—13.— korona tünátsánsként

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— November 27. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogrammon súlyban — fillérig. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban: 93—94 fillérig. Fiatal közép páronként 251—320 kilogrammon súlyban 91—92 fillérig. Fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 91—92 fillérig. Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig. Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig. Romániai eredeti (Stachi) Nehéz páronként 240 kilogrammon felüli súlyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli súlyban 86—88 fillérig. Közép páronként 240—260 kilogrammon súlyban 84—85 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 80—82 fillérig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak súly szerint és pedig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm súlyra fillérekben értendők. Szokászerűleg a hizott sertések teljes (brutto) súlyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 40/0 vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) súlya vétetik irányadónak.

Sertésletszám. November hó 24. napján volt készlet 37,403 darab, november hó 25. napján felhajtott 741 darab, november hó 25. napján elszállított 1515 darab, november hó 26. napján maradt készletben 36,629 darab. Üzlet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsde.

Budapest, november 27.

Magyar aranyárjadék 40/0	118.25
Magyar koronárjadék 40/0	93.10
Magyar arany 41/100	121.25
Magyar ezüst 41/100	100.25
Magyar keleti vasút	119.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	93.—
Magyar italmegváltási kötvény	99.75
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyeresémsorajegy kölcsön	173.50
Tiszszabályozási és szegedi kölcsön	145.80
Oszták papírjaradék	98.50
Oszták jaradék ezüst	98.50
Oszták jaradék arany	118.90
Koronárjadék	95.50
1860-iki Államsorsjegyek	130.50
Oszták-magyar bankrészvény	1605.—
Magyar hitelbank részvény	645.—
Oszták hitelbank részvény	634.75
Oszták-magyar államvasút	636.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.04
Német birodalmi marka	117.12
London	239.40
Páris	95.12

Városi színház.

Bérlés 50. az. Páratlan.

Csütörtökön, 1901. évi november hó 28-án:

A vörös talár.

Dráma 4 felvonásban. Irta: Brioux. Fordította: Fabian I.

SZEMÉLYEK:

Vagret . . . . . Fenyéri Mór.	A főügyész . . . . . Arkossy V.
Vagretné . . . . . Bácsné.	Az elnök . . . . . Polgár S.
Berta, leányuk Garai Ilona.	Benótt, írnok Réti István.
Bunerat . . . . . Bács Károly.	Mondoubleau Giréth K.
Buneratné . . . . . Bánáthyé.	Etchepare . . . . . Palágyi L.
La Bouzule . . . . . Mezei Péter.	Yanetta, neje Angyal Ilka.
Ardeuil . . . . . Nemes S.	Etcheparené . . . . . Kalocsa R.
Mouzen . . . . . László Gy.	Bridet . . . . . Rubos A.

Közölte 7 órakor.

REGENY-CSARNOK.

A karvalyok vére.

— Regény két kötetben. —
Irta: Theuriet André. [57]
(Folytatás.)

Az erdő közelében Teréz éppen egy kosár burgonyát öntött egy zsákba. Figyelmes arcú kivált a fenyérdő zöldjétől, s az esti szeli nyakkendőjének fodraival játszott. Egyenesen felé tartott Etienne. A fiatal leány meglepetve s kissé szégyenkezve vetett egy kérdő pillantást felé s összeráncolódott szemöldökei szigorú kifejezésre mutattak.

— Hogyan? Mangars ur . . . mondá; — igazán ma nem vártuk.

— Azért jöttem, mondá Etienne lélekzetvételre megállva, csupán azért jöttem, hogy valamit közöljek önnel, a mit nem mertem tegnap említeni, pedig meg kell, hogy mondjam . . . Van ideje meghallgatni?

— Meghallgatom, mondá, kosarát letette s a zsákra könyökölt, melyet épen most töltött tele . . . miről van szó?

— Teréz, folytatá a fiatal ember, emlékszik még azon napra, mikor az agesi major-ságba menekültünk az eső elől? Teréz fejével intett.

— Igen, sóhajtá, sokkal szomorubb módon végződött rám nézve, hogysen elfelejtetem volna.

— S emlékszik még a zápor alatt folytatott beszélgetésünkre? . . . A házat nagyon szegényesnek találtuk s én azt mondám, hogy mégis szerencsésnek érezném magamat, ha ott élhetnénk önnel falusiasan.

— Emlékszem, — ismétlé Teréz fejét lecsüggesztve.

— Teréz, az én gondolkodásom módja nem változott . . . s én, ki époly szegény vagyok, mint az agesi majoros, megkérdezni jöttem, hogy nőül jön-e hozzám, élne-e velem együtt egyszerű, jó falusi életet, mint a pörök.

Teréz lelke melyében fölindulva gépiesen törölgette a burgonyákról a homokot s azután Etienne szeméibe nézett.

— Arra nem gondol, hogy az én helyzetem megváltozott, míg ön a régi maradt; sem szokásainak, sem gondolkodásunk és beszédünk módja nem a régi . . . Egykor megeshetnék, hogy pirulnia kellene miattam . . . Nem, nem, soha.

— Miért kellene ön miatt pirulnom? mert talán földi munkával foglalkozik? . . . Csak a restség szégyen Teréz . . . Ön nemes szívű, fenkölt gondolkodó u leány s épen e tulajdonságoknak kell mindenekelőtt megülni abban, kit az ember nőül vesz.

— Igen, mondá Teréz, újra lecsüggesztve fejét; de ennek a nőnek legalább szentelen nevet kell férjéhez vinni . . . S azután . . . meg kell önnek mondanom, bármily nagy megerőltetésembe kerül is . . . az én anyám . . . de hiszen tudja talán történetét?

— Hát az én atyám? felelé Etienne fájdalmas hangon; higgye el Teréz, nekünk nincs részünk az ő bűneikben s mivel mindkettőnknek pirulnunk kell miattok, osszuk meg legalább nyomoruságunkat, könnyebb lesz így elviselni.

— Az ön foglalkozása azt hozza magával, hogy oly emberek közt éljen, kik közt nekem nem lenne helyem . . . Elrontanám az ön életét.

— Ne féljen a lealacsonyítástól, s azután hivatásomnál fogva ott élek, ahol akarok, — vagy falun, vagy városban . . .

— Különbem nem kívánom azonnal nélkül venni, csak ígérje meg, hogy nőm lesz . . . Egy év múlva biztosan tudom hányadán állok jövőmmel, s akkor eljövök, hogy önt ígéretemre figyelmeztessem . . . Beszéljen, s meg leszek nyugtatva . . . Nem felel? . . . Talán már nem szabad? . . . Talán mást szeret?

— Én? kacagott Teréz hevesen. Ó istenem, dehogyl!

— Szeretem önt Teréz, csak azt kérem, hogy ne utasítsa vissza szerelmemet.

(Folytatás következik.)

Probst Károly és Társai

ARADON.

Női divat, confection és kelengye-árúház.

Figyelemmel követtük a külföldi nagy városokban levő szokásokat s láttuk azt, hogy a deczemberi hónap alatt valóságos népáramlat tolong a Boulevardokon, sűrűforog a sok vásárló, nagy betűs plakátok lengenek a kirakatokban, hirdelve: vége a „Saison“-nak, minden olcsóbb lett.

A legnagyobb forgalom mutatkozik a női-divat csarnokokban, mert a praktikusan gondolkodó ház-urnője a szokásos

karácsonyi ajándékok

legnagyobb részét hasznos tárgyakkól állítja össze magának.

Mi is elfogadjuk ezen elvet, női-divat osztályunkban levő selyem kelmék, ruhaszövetek, barchetek, flanellek, Cretton és Lanwoi tenniseket, szóval minden divattárgyat, mely a „Saison“-ból visszamaradt, annak árát feltűnő olcsóra leszállítottuk.

Hogy helyes tárgyakat nyújtunk, bizonyítja már a tavaly elért sikerünk, a kereslet oly nagy volt, hogy az idén egy

„Lyoni selyem ház“-nak

egy nagyobb készletét megvettük. Ezen selymek szintén deczember elejétől kerülnek eladásra és fixe-ár megjelöléssel kirakatunkban lesz látható.

Még mintázni ezen dolgokat nem lehet, s nagyon kérjük mindazon nagyra-becsült vevőink kegyes látogatását, a kik eddig is nálunk szerezték be „Cristkindli“ tárgyaikat, hogy alkalmunk legyen bemutatni ezen sok szép és kiválóan árszerű ezikeket.

Mély tisztelettel:

Probst Károly és Társai.

Aradon, Atról Péter-utca 3.

Szálloda-átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a régi és legjobb hírnévnek örvendő,

a NÁDORHOZ címzett

szállodát és éttermet átvettem és azt kényelmesen és izlésesen berendezve a nagyérdemű közönség szives rendelkezésére bocsátom. Számos éven át a Fehér Kereszt szállodában nyert bő tapasztalataimat saját üzletemben fel fogom használni arra, hogy nagybecsű vendégeimet minden tekintetben kielégítssem.

Vendégszobáim tiszták és olcsók.

Étteremben a legjobb ételek és tisztán kezelt italok lesznek a t. vendégeimnek kiszolgálva.

Abonnenseket ugy a házban, mint a házon kívül jutányosan elfogadok.

A kiszolgálás a legnagyobb előzékenységgel és lelkiismeretességgel lesz teljesítve.

A nagyérdemű birtokos urak részére, kik fogaton jönnek a városba, lovaik részére istálló és szin áll rendelkezésre.

Szállodámat és éttermemet a nagyérdemű közönség szives jóindulatába és pártfogásába ajánlva, vagyok

kiváló tisztelettel

Grüner Gyula,

a Nádor-szálloda bérlője.

1429

ALAPITATOTT 1850.

DITMAR R. Budapest

sz. és kir. udv. szállító

legújabb szerkezetű, szabadalmazott villamos szalon, ebédlő, kávéház és vendéglői

csillárai

Gebhart J. és Fia

cégnél

Aradon, Andrásy-tér 16.

kaphatók.

Ugyanott nagyválaszték található: ebédlő, tea, kávé és mocca-készletekből. — Minden egyéb az üveg-, porcellán- és lámpa-szakmába vágó használati- és disz-tárgyakkól.

Legújabb!!

„Kaiser“ zinn-edények.

Christofle ezüst evőeszközök.

Berndorf alpaca-árak.

Telefon-szám: 219.

437

?

Mi az a

DENTOLIN.

DENTOLIN

hosszas és beható kísérletezés után a legújabbban feltalált fogtisztító pasta, melynek kitűnő minősége minden eddigieket felülmul. A

DENTOLIN

fogpasta kitűnő tulajdonságainál fogva hivatalosan van arra, hogy a mindig „jobb és tökéletesebbet“ kereső közönség részéről, mint „legjobb“ állandó pártfogásban részesüljön.

DENTOLIN

a legkitűnőbb és legtisztább szereket tartalmazza, melyek egy „jó és kifogástalan“ fogtisztító szernél egyáltalában használatba jöhetnek; miért is a

DENTOLIN

mint legkitűnőbb és antiseptikus fogtisztító szer, gyermekek és felnőttek által egyaránt használható.

DENTOLIN

a fog romlását nem támadja meg, sőt rövid használat után a fognak csillogó fehérséget és üdeseget ad.

DENTOLIN

a fogyasztó közönség, mint a szakértők részéről a legmelegebb elismerésben részesült, tehát az a legjobban ajánlható.

DENTOLIN

minden egyéb sikerült tulajdonságán kívül azért is pártfogásba veendő, mivel az teljesen magyar készítmény.

DENTOLIN

— eladási ára: Egy darab . . . . . 60 fillér. Egy tégely . . . . . 1 korona.

Kapható: 1604

VOJTEK és WEISZ

drogueria és parfumeria nagykereskedésében

ARADON.

Morgenstern Gyula

fogászati-műtermét

Salacz Gyula-utca 4-ik szám alá helyezte át. 1429

Telefon 373. szám.

Házhoz szállít

100 kilogr. } I. o. fűtőköszenet 3 kor. — fil.
I. o. fűtőkoksztot 4 kor. 40 fil.
I. o. faszenet . . . 4 kor. 40 fil.
Vágott fát . . . . 1 kor. 80 fil.

Arban.

Hartmann Samu

Boros Beni-tér 1.

A szükséges tüzelőanyag levelezőlapon is megrendelhető.

NAPIREND.

November 28. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Rufusz, Noah. — Protestáns naptár: Rufusz, Noah. — Görög-keleti naptár (november 15.): Guriass. — A nap két 7 óra 10 perckor, nyugszik 3 óra 55 perckor. — A hold két 6 óra 50 perckor, nyugszik 9 óra 16 perckor.

Időjárás. Legnyomás reggel 7 órakor 765.8 milliméter. délután 2 órakor 765.1 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor C° + 0.0, délután 2 órakor C° + 0.8 — szél iránya és ereje reggel 7 órakor N. 5, délután 2 órakor N. 3. — Felhőzet reggel 7 órakor borult, délután 2 órakor borult, kissé havaz. — Csapadék az utóbbi 24 órában 3 milliméter hó.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Fagyout körül hőmérséklet, nyugaton elvéve csapadék.

Szabadságszori emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület 1-es emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11/2—12/2 óráig, kedden, csütörtökön és pénteken délután 1/2—2/2 óráig, vasár- és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Breklye-múzeum helyisége melletti ülésterem.

November 28. Burmeister Willy hangversenye délután 4 1/2 órakor (Fehér Kereszt.)

November 30. Az aradi kereskedők körének társasvacsorája este 8 1/2 órakor (Szabadságtér 7.)

December 7. A waggongyári tisztviselők hangversenye nyel összekötött táncestélye (Központi szálló.)

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi október hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szmv. Szolnokról este	8.50
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.55
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsinról délután	2.04	Radnáról délután	2.30
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Gyorsvonat este	7.23	Személyvonat este	8.55
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.12	Személyvonat reggel	8.38
Személyvonat d. u.	4.09	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borosbesről szv. r.	8.08
Vegyesvonat d. u.	12.08	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borosbesről szv. da.	5.20	Személyvonat este	8.56

A t. háziurak figyelmébe!

Van szerencsém az igen tisztelt háztulajdonos urak b. figyelmét felhívni a **Szabadság-tér 10. sz. alatti (Schreyer-ház)**

csatornázási és vízvezetési vállalatomra,
 ahol igen előnyös árak mellett felszerelék teljes vízvezetési berendezéseket
s elfogadok javításokat, a melyeket legpontosabban eszközölök.

Magamat nagybecsű pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel

1618

NAGY ADOLF,
 csatornázási és vízvezetési vállalkozó.

A pécsi mosott kovács-szén egyedüli kizárólagos
 raktára Aradon.

Krizzsán János

ARADON, Nagyváradi-ut 12. sz. a.

Telefon 336. sz.

Ajánlja dusan felszerelt **kovács-, kő- és fa-szén,**
 valamint **tűzifa-raktárát** a következő árak mellett:

Legjobb minőségű **pécsi mosott kovács-szén** 100
 kilónként házhoz szállítva **4 kor.**

Legjobb minőségű **szalon kőszén.** 1559

Legjobb minőségű **pirszén** (koks.)

Legjobb minőségű tisztára rostált **bükkfa faszén**
 100 kilónként házhoz szállítva **4 korona 40 fillér.**

Aprított tűzifa 100 kilónként házhoz szállítva **1 kor.
 80 fillér.**

Raktáron tartok mindennemű legjobb minőségű tűzifát,
 s azt a legjutányosabb árak mellett árusítom.

Tűzifát kívánatra házhoz szállítom 4 méterenkint **1 kor.
 60 fillérért.**

Vidéki megrendelőknek a szénét az aradi vasuti állomásra
 díjmentesen szállítom.

A n. é. közönség b. rendeléseit várva, maradtam tisztelettel

Krizzsán János.

Árverési hirdetmény.

Kovaszincz község előjárósága közhírré teszi, miszerint a község tulajdonát képező téglá- és cserépegézési joga a képviselőtestületnek 47/901. sz. határozatához képest **f. évi december hó 2-án d. e. 10 órakor** a község székházánál tartandó nyilvános árverés útján 1902. évi január hó 1-től tíz egymásután következő évre bérbe fog adatni, miről árverelni kívánók ezennel tisztelettel értesítettnek azzal, hogy az árverési feltételeket a kitett időig hivatalos órákban a községi íróháza irodájában megtekinthetik.

Kovaszinczon, 1901. november 21.

Buftea Miklós,
 jegyző.

Luca Demeter,
 bíró.

25876—1901.

Hirdetmény.

Miután a község kezeléséről szóló 1888. évi XLIV. t.-cz. 39. §-a értelmében a f. évi 4-ik adórészlet esedékességének határideje már lejárt, az adózók ezennel hirdetményileg is felhivatnak, hogy a f. évi 4-ik adórészletet most már a késedelmi kamatok s esetleg intési díjjal együtt, nemkülönben már szintén esedékes ipartestületi díj, egyházi adó, illeték, visszabélyegzési költség, hadmentességi-díj, utadói és csatornázási költség tartozásait azonnal fizessék be, mert ellenkező esetben a régebbről és adótartozásait azonnal, a f. évi

4-ik adórészlet pedig november hóban a késedelmi kamattal együtt végrehajtás útján s a végrehajtási díjak felszámítása mellett fognak behajtani és pedig oly módon, hogy a 4-ik adórészletre nézve november hó 24-től kezdve a záloglás fog megejtetni, s amennyiben ennek daczára az adó- és hadmentességi-díj és egyéb hátralék járulékaival együtt a záloglás foganatosításától számítandó 15 nap alatt nem törlesztetnek, a lefoglalt ingók nyilvános árverésen el fognak adatni.

Aradon, 1901. november hó 15.

A városi tanács.

Télikabátok.

Az előrehaladott idény folytán a nagy választékban készletben lévő őszi és téli

férfi-, fiu- és gyermekruhák

leszállított áron alól lesznek kiárusítva

KASSOWITZ FÜLÖP ruha-üzletében

Andrássy-tér 9. sz.

1476

Utazóbundák.

Öltönyök.

Felöltők.

Városi bunda.

Havelok.

686—1901. g. sz.

Arverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a Mittelmann-féle gyártelepen levő magtár helyiségeknek azonnali bérbeadása iránt folyó évi december hó 2-án d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: 1. Az 1. 2. és 3. számú 4600 mm. gabonát befogadó magtárra 750 kor. 2. A 4. számú 6000—7000 mm gabonát befogadó magtárra 1200 kor. 3. Az 5. számú 4000—5000 mm. gabonát befogadó magtárra 1000 kor.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok úrnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1901. évi november hó 18-án tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay,
ajjegyző.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elvesztett erőt újra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csoda-orvosság, mely megmentett ezreket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifiliszben, valamint elvesztett férfierőben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi-orvossággal a baj otthon gyógyítható, s mindazok, a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyöngülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménnyel gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt írhat a Staat Medical Institutnak az alant jelzett címre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés öneljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki írhat érte bárholnan magyarul, mire titoktartás mellett postafordultáva egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute 49. Elektron Building, Fort Wayne, Ind Amerika. A levelek mindig bérmentesítendők.

1241

A Rozsnyay-féle

Serail-arczkenőcs semmiféle ártalmas anyagot nem tartalmaz. Hatása meglepő és már rövid idő alatt mutatkozik. A

Serail-arczkenőcs

fehérti az arcot, a bőrt gyengéddé, bársonyapintatuvá teszi. Egyszóval a

legjobb

készítmény, mely a bőr ápolására készül. Minden tisztáltságot eltávolít az arczról és mint

arcz-szépítő szer

páratlanul áll. Egy nagy tégely ára 1 kor. 40 fillér. Egy kis tégely ára 70 fillér. Hozzávaló szappan

a

Serail-szappan és az Epeszappan, melyek a kenőcs hatását emelik. — Az egész

világon

el van terjedve és számos köszönő irattanuskodik az általa elért hatásról.

Kapható!

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógyszerárában

Aradon, Szabadság-tér.

660—1901.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az 1902. évben szükséges papírneműek szállítása iránt folyó év december hó 2-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: árjegyzék szerinti egység árak.

Bánatpénzül leteendő 300 kor. készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok úrnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1901. évi november hó 25-én tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay,
ajjegyző.

HOFFMANN SÁNDOR

ARAD, Színház-épület.

„A f e c s k é h e z“.

Vasárnap délután 4 órától este 9 óráig diszkivilágítás az összes kirakatokban és az üzletben kiállítás melynek megtekintésére a hölgyközönseget meghívom.

Városi és megyei telefon szám 10.

Nagy raktár

mindenféle női és férfi

divatárunkban

selymek, szövetek, vásznak, fehérneműek, ágyterítők, függönyök és szőnyegekben.

Színházi kendők, övek, csattok, kötények, harisnyák, blousok, juponok, keztyük,

legújabb ruha-kellékek és diszek

meglepő választékban.

Legelősebb
bevásárlási forrás.

Minták legnagyobb készséggel küldetnek.

A párisi és londoni hygienicus kiállításokon első díjakkal kitüntetett szappan a

Hajós-féle

IBOLYA-CRÉME

Bámulatos rövid idő alatt eltávolítja a szepit, májfoltot, bíbrosot, bőrvörösséget és mindennemű szortizástalan-ságot.

Használata által kismítja az arczon a ránczokat s ifjú arczszínt, a bőrnek fehérséget, gyöngédséget és üdeséget kölcsönöz és így a szépség ápolásánál eddig utolérhetetlen hatása.

A Hajós-féle Ibolya-crème nem zsiradék és ennek következtében nappal is használható

Ára 1 tégelynek 50 kr.

Az Ibolya-crème hatását nagyban emeli az ugyanazon szerekből készült és rendkívül kellemes illatú

Ibolya-crème szappan 35 kr.

Hajós-féle IBOLYA-TEJ

(Bas de Violette de Hajós.) Ezen hygienicus mosdóvíz az arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, fehérlítést és rózsaszínben üdülést kölcsönöz. Egy üveg 50 kr.

A képzelhető legfinomabb és leggyöngédebb alkatrészekből álló, jól tapadó és teljesen ártalmatlan poudert az

IBOLYA-HÖLGYPOR

Ára 60 kr. Kapható fehér, rózsás és crème színben. Készítményeim a párisi és londoni hygienicus kiállításokon aranyérmekkel és díszoklevéllel lettek kitüntetve. — Sok lajratokkal elismerve!

Övadjunk hameltásoktól! Kapható a készítő és feltalálónál

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyszerészeti laboratoriumában.

ARAD, Andrassy-tér 22. szám, a megyeházzal szemben és VOJTEK és WEISZ utcánál.

Talált pénz

az, a mit megtakarít, ha a

színházi verseny-bazárban

vásárol, hol az őszi és téli idény alkalmával jelen hirdetésem a mélyen tisztelt vevőközönség figyelmébe ajánlom.

Férfi trico alsó ingek, bojhos béléssel most	55 krtól
Férfi trico alsó nadrágok bojhos béléssel most	55
Turista trico alsó ingek bojhos béléssel, selyem himzéssel most	83
Férfi felső kötött trico kabátok minden színben most	1 frt 10
Férfi köper vászon alsó nadrág most	44
Férfi sima fehér ing most	83
Férfi fehér redős ing most	99
Férfi redős színes ing finom kelmeből, alkalmi vétel most	93
Férfi szatén turista ing most	70
Férfi fehér gallerok most	11
Férfi fehér kezélok most	19
Férfi színes kezélok most	23
Férfi csokor nyakkendő most	9
Regatta nyakkendő most	10
Férfi magánkötő nyakkendő selyem kelmeből most	27
Férfi bőrköttyü beisóvarrással minden színben most	79
Férfi nyári harisnyák most	6
Téli kötött harisnyák most	9

Bőr pénzszerszényekben meglepő nagy választék a legjutányosabb áron.

Női bélelt alsó trico ingek most	63 krtól
Női bélelt alsó trico nadrág most	61
Női flanel alsó szoknya és nadrág (egész garnitúra)	1 frt 69
Női nyári harisnyák most	12
Női téli harisnyák most	13
Női fehér ingek most	48
Női színes voál-ingek most	57
Női prágai bőrköttyü minden színben most	45 és 69
Női ajour battiz kötény 18 krtól, voál-kötény	20
Női fűzők 49 krtól, női flanel blousok 89 krtól, női esernyők 77 krtól.	

Amerikai női és férfi harisnyák valódi szintartó 25 kr.

Gyerek bélelt alsó trikó 27 krtól, fiu harisnyák vagy fehér ingek galleral és annélkül 79 krtól, fiu fehér gallerok 10 krtól, fiu fehér kezélok 18 krtól, fiu selyem nyakkendők 13 krtól, fiu zsebkendők 5 krtól.

Fegyházi jól mosó patent fekete harisnya kettős hegy és sarok

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
16	18	20	22	24	26	28	30	32	34

Gyerek kötött vigonya harisnya 9 krtól.

Egy darabból készült acél evőeszköz párja 30 krajczár.

Gyerok empire kötények 25 krtól, gyerek barchet ruhácskák 59 krtól, gyerek trikó téli ruhácskák 99 krtól.

Nadrágtartók, jegyzőkönyvek, zsebtentatartók, számoló gépek, zsebkések, írónok, tolltartók, bajuszkötők 10 krtól, kézi bőrdöngők 98 krtól, harmónikas bőrdöngő kettős szíjjal 2.50, iskola táskák 24 krtól, óvoda táskák 13 krtól, képeslap albumok 100 lapnak 40 krtól, inggombok 5 krtól, sárczipők 69 krtól, piaci vásártáskák 36 krtól.

Rendkívül nagy választék, meglepő újdonság játék és díszműrök külön osztályban 7 és 15 kros szabott árákkal: hajtűk, hajfésűk, fog-, bajusz-, fej- és ruhakétek, illatszerek, hölgyporok, szappanok, nyakkendőktük, óralánczok.

Figyelem! Színházi versenybazárban Figyelem!
a vértanu szoborral szemben. 1420

A nméltóságú belügyminiszterium 81945/1901. sz. rendeletével engedélyezett

Sanatórium és Hidegvizgyógyintézet

egész Délmagyarországon az egyedüli jogosított gyógyintézet, mely télen nyáron nyitva van, állandó orvosi felügyelet alatt áll, bejáró s belakó betegek gyógyítását elfogadja. A betegek bármely orvos tanácsát vehetik igénybe.

Gyógyeszközök:

Villamfényfürdők: rheuma, köszvény, elhízottság, idegzsábák (neurálgia), vesebajok, vérbetegségek, fémmérgezések gyógyítására. E fürdők szivbaj mellett is használhatók. 15 fürdő 15 frt.

Hidegvizgyógyfürdők: egészségesek edzésére, felüdítésére, idegbetegek, vészegények, tüdőbetegek, ideges gyomor s bélbántalmak, álmatlanság, fejfájások gyógyítására. 15 fürdő 6 frt. Havibérlet 10 frt.

Szénsavas fürdők: Szívbillentyű bajok, nőbajok, ideggyengeség gyógyítására. 15 fürdő 18 frt.

Moór fürdők: nőbajok, rheuma, idegzsábák, ízület merevségek gyógyítására. 15 fürdő 16 frt.

Villany viz-fürdők: idegesség, idegfájdalmak, ideggyengeség gyógyítására. 15 fürdő 15 frt.

Inhalatiók (Belégzések) soole vagy fenyőkivonattal. Reichenhall, Gleichenberg mintára; tüdő s gőgehurutok ellen. 15 jegy 9 frt.

Svédgyógytorna: Hátgörbülések, ízületmerevségek gyógyítására; sápadt gyöngye gyermekek edzésére. Havonta 15 frittól feljebb az eset súlyossága szerint.

Massage: ízületbajok, vészegénység, elhízottság, általános gyöngeség gyógyítására. 15 massage 6 frt.

Villanyos massage: idegesség, idegfájdalmak, gyenge jegy 12 frt.

Villanyozás galvan és faradicus árammal. — Bennlakó betegek bármelyik orvos tanácsát vehetik igénybe. — Szoba (világítás, fűtés, kiszolgálás) s ellátás 85 frt havonta.

Vezető orvos:

Dr. HECHT, ARAD, Zrinyi-utca 3. sz.

Telefon 270.

Az 1895. évi cairói s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel és arany éremmel kitüntetve.

Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt kölszer a

REUMASZESZ

biztos s kiváló gyors hatású köszvény, czúz, reuma, ischiás stb. ellen.

Hatása meglepő, a mennyiben gyakran még a legidültebb köszvény és csúz-fájdalmakat is már néhányszori bedörzsölésnél teljesen megszüntette.

Egy üveg ára használati utasítással 1 kor., erősebb 2 korona 40 fillér.

SZEGFÜ CRÉME szepit, májfolt, mitessers az arcz és kézibőr mindennemű tisztálanságai ellen. Főuri körökben is előszeretettel használva. Ára 1 korona.

SZEGFÜ POWDER a tein-eküdeséget s finomságot kölcsönöz. — Fehér, rózsaszín crème színben. Egy doboz 1 korona.

SZEGFÜ FOGPOR a fogak s foghúsépségbentartására. A száját dezinficziálja, a fogaknak vakító fényt kölcsönöz. Egy doboz 80 fillér, fenyete 1 korona.

SZEGFÜ SZAPPAN a legfinomabb toillet szappan, kiváló kellemes illattal. Egy darab 80 fillér.

HAJ-ELIXIR a haj hullás, kopaszodás, fejkorpa s hajkiopás biztos megátlására szolgál. Egy üveg 3 korona.

TOKAJI CHINA-VASBOR legkittünőségű saját termésű hegyaljai borból készítve. Kítűnő s biztos hatású szer vészegénység, sápkor s idegesség ellen. Gyermekek kellemes izenél fogva igen szivesen veszik be. Fél literes üveg 5 korona, 1 liter 9 korona.

TOURISTA OLAJ az egyedüli biztos szer tyukszem szemölcs és bőrvastagodás gyökerees kigyógyítására. — Egy üveg ára 70 fillér.

GYOMORBOR legkittünőbb minőségű tokaji aszu ürmösből készítve. Biztos hatású a már legregibb gimorbajok gyógyítására. Étvágytalanság, szekrekedés, görcsök s gyomorsütés egyedüli biztos óvszere. Egy üveg ára 3 korona.

Kapható osaknem az összes gyógyszerárakban.

Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

WIDDER GYULA

gyógyszerész, Sátorajauhely.

Főraktárak Budapestén Török József gyógyszerárakban, Király-utca 12. és az Egger-féle „Nádor gyógyszerárakban, Váci-körút 17.

Helybeli raktárak: Földes Kelemen, Hajós Árpád, Khudy József és Vojtek Kálmán.

8831—1901. pm.

Pályázati hirdetés.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál nyugdíjazás folytán megüresedett és a f. évi december 11-ik napján tartandó rendes havi közgyűlésben választás útján betöltendő polgármesteri s ezen állás betöltésével esetleg megüresedő többi tisztviselői állásokra a város hatóságiszervezetéről alkotott szabályrendeletben és a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium 95502—1897. sz. a. rendeletével megállapított fizetés és lakbérilletmény élvezete mellett az 1886. évi XXL. t. cz. 87. §-a rendelkezéséhez képest Arad sz. kir. város főispánjának 2195—1901. sz. a. kelt megbízása folytán ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom ennél fogva azokat, kik pályázni óhajtanak, hogy az 1888. évi I. t. cz.-ben előirt minősítést igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket f. évi december hó 10-ig Arad sz. kir. város főispánjához nyújtsák be.

Arad, 1901. évi november hó 20.

Institúris,
k. polgármester.

Magyar kir. Államvasutak.

162335—1901. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága az 1902. évben szükséges villamvilágítási, továbbá az 1902. esetleg 1903. és 1904. évben szükséges távirtdai anyagok szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ívenként egy koronás okmánybélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb 1901. évi december hó 14-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál benyújtandók vagy postán oda beküldendők. Ugyanezen időpontig átadandók ugyanott a kötelező minőségi minták is.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott anyag évi értékének 5%-a legkésőbb 1901. évi december hó 13-án déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő.

Szállításra nézve mérvadók és kötelezők a 122291/96. sz. általános szállítási feltételek, a távirtdai anyagok szállítására vonatkozó 184205/901. sz. különleges feltételek és az izzólámpák szállítására vonatkozó 84223/96. sz. különleges feltételek.

A szállításra vonatkozó egyéb részletes módoszatok az ajánlati felhívásban foglaltatnak, mely az igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál, valamint az üzletvezetőségeknél és a hazai kereskedelmi és iparkamaráknál betekinthező.

A szállítandó anyagok és a szükséges mennyiségek a felhívás mellékletét képező három ajánlati táblán vannak felsorolva.

Ezen ajánlati felhívás, az ajánlatot tenni szándékozóknak, a fentnevezett anyag- és leltárbeszerzési szakosztály által ingyen adatik ki, vagy kívánságra postán megküldetik.

Budapest, 1901. november havában.

Az igazgatóság.

(Utánnyomás nem díjazatik.)

Az Aréna-épület lebontása

és újra felépítése miatt, kényszerítve vagyunk üzlethelyiségünk-ből kiköltözni, mely arra készit, hogy raktárunkat kisebbsítsük, miért is elhatároztuk, hogy árunkat az eddig is olcsó árán ezentul

még olcsóbban

árusítjuk, u. m.: vásznak, chiffon, kanavász ruhasefir, batizst

divat szövetek,

barchetek, seiyem-kendők, zsebkendők, ágyceritők, szőnyegek, csipke- és szövet függönyök, paplanok, szalmazsák, női, férfi és gyermek ingek, trikó alsó ing és nadrág, gallér kézozó, korzetták, alsó szoknyák, lábavatók, gyermekruhák, kűtők, kalapok, sapkák, keztük, harisnyák (fegyházi munka), nyakcsokrok, nap- és esőernyők, pénzes erszények, szivar-tárczak, tollkések,

gyermek kocsik,

utazó bőröndök (koffer), fésűk, (helyi ipar) fog-, haj- és ruhakefek, tajtékpipa es szipka, nadrágtartó, övek, szijjak, illatszert, szappan, dísz-virág, látványok, seiyem, szállag, csipkék, kötő- es himző-pamut, cérna- és gép seiyem, mindenféle belés-árak és szabó kellékek.

Szóval még számtalan itt elő nem sorolt cikk, melyek a divat-, kézmű- és rövidáru szakmába vágnak,

szolid olcsó árban,

nagy választékban kapható; — továbbá gyermekjátékokban nagy választék.

Becs s látogatásért esd

1445

Kilényi C. és Társa

ARAD, Andrassy-tér 20. sz. A „KÉK GÖLYÖ”-hoz.

659—1901. g. sz.

Arlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széké a községi iskolák és ovodák részére 1902. évben szükséges papírneműek és írószerek szállítása iránt folyó év december hó 2-án d. p. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: árjegyzék szerinti egység árak.

Bánatpénzül leteendő 50 kor. készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek és az árjegyzék a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1901. évi november hó 25-én tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay,
aljegyző.

CSECSEMŐK TÁPLÁLÁSÁRA

az eddig ismert módok közül legjobb, legmegfelelőbb

a sterilizált tehén tej,

a mely szakértelemmel higgítva és jól sterilizálva az anyatejjel egyenértékűnek bizonyult.

Ilyen tejet készit alulírott intézet és azt oly alakban hozza forgalomba, hogy a szülőknek nagyon csekély fáradságába és költségebe kerül gyermeküknek biztos felnevelése.

Előírásokat, illetve az utasításokat pontosan betartva, ki van zárva a gyermeknek minden a tápanyagoktól származható betegsége.

Tájékoztatóul arra, hogy a Sterilizált gyermektej már eddig is mennyire bevált, közléstesszük az ide mellékelni nyilatkozatokat:

Hálás elismeréssel adom Önöknek, megbecsülhetetlen sterilizált-tej készítményükért. Kis bálám a mília csak a világon van, tehát fél éve csak is azt kapja, a jóságáról egész mondakör támadt. S nemcsak kinezése vasgészszere, hanem olyan vasgészszegű is, hogy bár a gyógyszerterület csak e y ajtó választja el orvosságot még nem kapott soha.

Nem mulaszthatom el, hogy steril gyermektejtüket jóságánál, olcsóságánál és könnyen kezelhetősegenél fogva minden szülőnek legbiztosabban ne ajánlja.

Éltető táblával Tábor Gyula, gyógyszerész, Arad-Gáz.

Az önk által szállított sterilizált gyermektejet kis fiam 14 napos korától a mai napig élvezte és ezentul is élvezni fogja. Nem mulaszthatom el, hogy Önöknek készítőinek hálás köszönetemet ne nyilvánítsam idős egészségügyi intézményükért.

A mília ezt tezeem. Tudomásukra hozom azt is, hogy gyermekemet olcsóbban és jobban felnevelni, mással nem lettem volna képes.

Gyermekem teljesen egészséges és nagyon szépen fejlődik.

Tisztelettel Tabakortia Emő, épitő.

Dr. Singer János orvos és Rozvány György

gyógyszerész

292

sterilizált gyermektej, gyógy- és pasteurizált tej termelő intézete

Aradon, Kossuth- és Batthyányi-u. sarkán.

Mia

Schapirograph?

A Schapirograph határozottan a legjobb másoló készülék fekete, vagy színes nyomatokhoz. Ezen apparátusból több, mint 10.000 darab van használatban. Ára 30 korona. Kivánatra küldök ideiglenes 5 napi használatra egy Schapirographot és az estre, ha ez meg nem felelne, úgy bérmentesen visszaküldhető. Prospectusok ingyen.

Pohl Frigyes irodaszerek különlegességi üzlete.

Bécs, I. Heinrichgasse 2.

17044—901. kh.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága által 8382/223/1897. sz. a. alkotott és kormányhatóságilag jóváhagyott a cselédmenedékház létesítéséről és nő cselédek jutalmazásáról szóló szabályrendelet 4. §-a értelmében minden év tehát a folyó 1901. végével is cselédjutalom címén 400 koronát tevő 3 díj, és pedig I. 200 korona II. 100 korona III. 100 korona lesz az arra érdemes cselédek részére kiadandó.

Ezen jutalom díjak elnyerése iránt pályázhatnak 18 életévet betöltött jó és hűséges magaviseletű, havi, vagy évi bér mellett szolgáló helybeli, vagy idegen illetőségű nő cselédek, kik kizárólag vagy főleg a házban vagy a család egyes tagjainak szolgálatában Arad szabad kir. város törvényhatósági területén egy helyen és egy folyóiban legkevesebb 3 éven át gazdájuk megelégedésére szolgálnak erkölcsileg kifogás alá nem esnek és a cseléd beiratási díjakat pontosan megfizették.

Azon cselédekre nézve, kik a beiratási díj fizetését elrendelő szabályrendelet életbe lépte előtti vagy is 1882. év előtt léptek szolgálatba s azóta változatlanul mindig egy helyben szolgálnak, a beiratási díj feltételealól kivételnek.

A jutalomdíjban már részesült cselédnek újabb pályázata esetén a korábbi jutalmazását megelőző szolgálati ideje be nem számítható.

A szolgálati idő tartamába beszámítandó az az idő is, melyet a cseléd oly szolgálatban töltött el, a mely szolgálat a cseléd tartó elhalálása miatt szűnt meg.

A díjak kiosztásának alapjául a szolgálati idő nagysága vétetik; elsőbbségben azok részesülnek tehát kik: a) egy helyben leghuzamosabb ideig szolgáltak. b) egyenlő minőség esetén összes szolgálati idejüket véve Aradon legrégebben szolgálnak.

Jutalomdíj elnyerése végett minden év december 1-ő napjától 15-ik napjáig tartozik a cseléd gazdája vagy a gazdaszonya által kiállított bizonyítvány, cselédkönyve és születési anyakönyvi kivonata bemutatása mellett a kapitányi hivatalnál személyesen jelentkezni, ahol jelentkezése ebbeli kérelme jegyzőkönyvbe vétetni fog. A személyesen jelentkezett cseléd a kívánt okmányok mellékleteivel kérelmét írásban is benyújthatja. Későn és időnélőtt beérkezett kérvények visszautasítottatni fognak. Ha valamely évben a jutalmak egészben vagy részben pályázók hiányában vagy — egyéb okok miatt ki nem adhatók a felmaradt jutalomdíjak a következő évben kerülnek kiosztás alá.

Arad, 1901. november 20.

Sarlót,
főkapitány.

4 frt 34

egy finom üveg-készlet, mely 41 darabból áll, és pedig: 12 vizes pohár, 12 boros pohár, 6 likör pohár, 1 vizes üveg, 1 boros üveg, 1 likör-üveg, 6 kompót-tányér, 1 kompót-tál, 1 csemege-állvány, összesen 41 db.

6 frt 45

egy hat személynek való ételkészlet, legfinomabb karlsbadi porcelánból, festett és aranyozott díszítéssel, mely 26 darabból áll és pedig: 6 lapos-tányér, 6 levestányér, 6 csemege-tányér, 1 levestál fedéllel, 1 peccsenyétál, 1 főzeléktál, 1 salátatál, 1 tészatál, 1 saucetál, 1 sauce-alja, 1 só-tartó, összesen 26 db.

3 frt 95

egy legfinomabb valódi karlsbadi virágos és aranyozott kávé vagy teakészlet, mely 15 darabból áll, és pedig: 1 kávé- vagy teakanna, 1 tejeskanna, 1 cukortartó fődéllel, 6 csésze, 6 tányér, összesen 15 db. Meg nem felelő tárgyak visszavételnek és a pénz visszaküldetik. Ládáért 60 kr. számítatik. Megrendelések utánvét mellett az utolsó vasuti állomás megjelölésével eszközölkötnék.

Szabó Albert

üveg, porcellán és lámpa raktára

Arad, Atzél Péter-utca I. szám.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Minden lótulajdonos
saját érdekében cselekszik, ha a lovak patkóira az itt jelzett és gyári jegyel ellátott, szabadalmazott

H-patkó-csavart
alkalmazza, a melyekkel a ló félre csuszása ki van zárva.
Utánzatokat utasítsunk vissza, mert a H-csavárokat saját találmányu aczélezésünkkel csak mi gyártjuk. Képes árjegyzék ingyen.

Leonhardt & Co.
Berlin Schönberg. 1653

Egyedüli főraktár Ausztria-Magyarország részére:
Kassab és Bremer csavargár
Budapest, VI., Váci-körút 33.

A magy. kir. államv. üzletvezetősége Szombathely.

20435—1901. I. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak szombathelyi üzletvezetősége részére 1902. esetleg 1904. év végéig a következő csoportokba sorozott anyagokból felmerülő tényleges szükségletnek szállítását biztosítani kívánván ezennel nyilvános pályázatot hirdet m. p.

- I. Mész,
- II. Téglák,
- III. Faggyu, gyertya és szappan,
- IV. Takaréktűzhely alkatrészek és fedéllemezek,
- V. Fanemű anyagok,
- VI. Seprők és
- VII. Magvak szállítására.

A kiírás tárgyát képező egyes cikkeket feltüntető jegyzékek, melyek egyszersmind ajánlati mintául szolgálnak, valamint a szállításokra vonatkozó részletes pályázati felhívás, valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekintethetők és a m. kir. államvasutak szombathelyi üzletvezetőség, általános (I.) osztálya anyag és leltárbeszerzési csoportjánál kaphatók, a hol bővebb felvilágosítások is adatnak.

A szabályszerűen kiállított, s ivenként egy koronás m. kir. okmánybéllyel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb folyó évi december hó 16-ik napjának délelőtti 10 órájáig a szombathelyi üzletvezetőség, általános (I.) osztálya anyag és leltár beszerzési csoportjában adandók át, illetőleg posta útján oda küldendők és azok borítékán ezen külczimmal látandó el:

„Ajánlat 20435—901. számhoz”.
Később benyújtott ajánlatok valamint olyanok, melyek nem pontosan a részletes módozatok betartása mellett állíthatnak ki, nem vétetnek figyelembe.

Szombathely, 1901. november hó.

Az üzletvezetőség.

(Utánnyomás nem díjazatik.)

100 darab
legfinomabb kiállítású
olefántcsont, karton papíron nyomott

Névjegy
írott, nyomott, mágnes, vagy a legújabb modern betűkkel

csinos dobozban
2 korona
Aradi nyomda
Részv.-társaság
műintézetében
Arad-csanádi vasutak pályátája.

4835—1901. tkvi. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A m.-radnai kir. járásbíróóság, mint telekkönyvi hatóság közhírre teszi, hogy a Soborsini takarékpénztár végrehajthatónak, Csuk Györgye végrehajtást szennedő elleni 300 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a m.-radnai kir. járásbíróóság területén lévő, a gyuliczai 101. sz. tjkönyvben A. I. 1—3. 6. rsz. 227—228, 529, 728—729 és 1178/a hrzi. sz. ingatlanokra 666 koronában az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902. január hó 18-ik napján délelőtti 10 órakor Gyulicza község házában a megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 66 kor. 60 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3393. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

M.-Radna, 1901. november hó 8. án.

A m.-radnai kir. járásbíróóság, mint telekkönyvi hatóság.

Polgár,
kir. albiró.

1652

26400—1901.

Hirdetmény.

Az 1902—1904. évi egyenes adó kivetési munkálatok fogamatba veendő lévén, felhivatik Arad sz. kir. város lakossága, miszerint az adóköteles egyének és tárgyak összeírására kiküldött hatósági közegek kérdéseire lelkiismeretesen és legjobb tudomása szerint feleljen, mert ki az összeíró közegeket valótlan bemonadásokkal tévutra vezeti, vagy munkájokban bármilyen módon akadályozza, 1883. évi XLIV. t.-cz. 10. §-a értelmében 2—100 koronáig terjedő bírsággal lesz sújtandó.

Felhivatik továbbá a város közönsége, miszerint az adókivetés alapjául szolgáló vallomási iverket, melyek ingyen vétbizonyítvány mellett az adóügyi osztályban vehetők át, az alább kitűzött határidők alatt, a polgármester megbízásából Kilenyi János alszámvevőnél a saját érdekében beadni el ne mulassza, és pedig:

A házbérjöveldmi vallomások az adómentes lakrészek számának és az adómentességet engedélyező végzések számának feltüntetésével a lakások számának megfelelő sorrendben szerkesztve folyó évi november 30-ig.

A kereseti adó III. osztálya alá tartozó, üzletek, kereskedések, vállalatok, iparok vagy más előre nem tudható jövedelmű szellemi és haszonhajtó foglalkozások jövedelmeire vonatkozó vallomások 1902. évi január 30-ig.

A kereseti adó IV. osztálya alá tartozó, meghatározott évi vagy havi illetményeikre vonatkozó vallomásaikat, továbbá a tőkekamatadó tárgyát képező kamat vagy életjáradékra vonatkozó vallomások 1902. évi január 15-ig.

Az általános jövedelmi pótdadó kiszámításánál levonandó, ingatlanokra betáblázott és a folyó évben tényleg kifizetett adóssági kamatokra vonatkozó vallomások 1902. évi január 31-ig, vétbizonyítvány ellen.

Az eb-adóra vonatkozó vallomások 1902. évi január hó 8-ig.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyetek jövedelmeire vonatkozó vallomásaikat 1902. évi márczius 30-ig.

A fent érintett vallomások pontos beadása a felek érdekében lévén, megjegyeztetik, hogy aki megfelelő vallomását a fent kitűzött határidő alatt be nem adja, arra az adóhivatalból a mulasztó fél költségére beszerzendő adatok alapján fog kirovatni és hogy az adótárgyaknak, az adóköteles jövedelmeknek a kincstár megkárosítása céljából való eltitkolása az 1883. XLIV. t.-cz. 100. §-a értelmében 2—1000 koronáig terjedő bírságolást von maga után.

Arad sz. kir. város tanácsának 1901. évi november 9-én tartott üléséből.

A városi tanács.

Az erdélyi és bácskai iparú raktár
zjánl jutányos árak mellett
legjobb hazai gyártmányu
Brassói hosszuszőrű takarópokrócokat, ágy és íróasztal elé pocrócokat,
minden színben.
Mindennemű lópokrócok,
Ágytakaró pocrócok, Vasaló pocrócok,
Erdélyi szür- és nadrág posztók.
Gabona zsákok, Vizmentes ponyvák
és szalmazsákok.

Nagy raktár mindennemű tiszta bácskai kenderből készült kötélárukban, u. m.:

Hajó kötelek és pincze kötelek,	Hámistrángok, Kötőfékek
Marha kötelek,	Ruhaszárító kötelek.
Varró spárgák,	stb. stb.

Tiszta fonott lószőr paplan és matraccok.
A tisztelt vevőket a legjobb és legolesőbb kiszolgálásról biztosítja az
Erdélyi és Bácskai iparú raktár.
REICH B. KÁROLY FIA és TÁRSA
Andrássy-tér 6., Verboš-léle ház.

Apró hirdetések.

Minden kihirdetés beiktatása leg-
alább egy koronába kerül és 20 szó
lehet, minden további szó 4 fillérbe,
vastagabb betűkből 8 fillérbe kerül. A
kis hirdetések előre fizetendők. Br-

tesítéseket a kiadóhivatal ad; levél-
beni kérdésekhez a válasza való bé-
lyeg melléklendő. Telefon ertesítéseket
nem ad a kiadóhivatal.

Mérlegképes könyvelő

mellékfoglalkozást keres, naponként 3 óra
szabad ideje van. Szíves megkeresések
„Sch. J.” alatt a kiadóhivatalba ké-
retnek. 1655

Megyei és városi telefon 433.

Karácsonyi és újévi ajándékul

szolid és remek

Ékszerárgyak, ezüst éteszközök és
ezüst díszárgyak

feltűnő olcsó árban kapható

WEINBERGER FERENCZ

ékszerüzletében 1644

Arad, Andrassy-tér, Központi szálloda-épület.

Tért aranyat és ezüstöt a legmagasabb ár-
ban vesznek vagy új tárgyakra becsereleik

Telefon 47.

FLAMM LIPÓT

Áru- és kavics-szállító

Arad, Andrassy-tér 3. szám.

Elvállal butorszállítást vidékre és kül-
földre saját szabadalmazott butorkocsí-
jaival a legjutányosabb árban. 1611

A pakolást saját embereivel végzetteti.

I. aradi agyagpipagyárában nagy vá-
laszték pipákban, olcsó árban.

Portland és román ozement-raktár.

KOCH DÁNIEL

kerékpár és varrógépraktár, villanyos osengő
berendezéssel látogat.

Deák Ferencz-utca 42.

Nagy javító-műhely!

Mindennemű

kerékpárok és varrógépek

kedvező fizetési feltételek mellett
kaphatók. 566

Legjobb minőségű

Singer-varrógépek

5 évi jótállás és nagyon jutányos
áron kapható

KALMÁR JÓZSEF

műszerész

Aradon, Salacz-utca 2. sz.

Nagy javító-műhely.

Villanycsengő bevezetéseket és javi-
tásokat olcsó áron eszközöl. 1534

Távbeszélő 369.

Gróf KÖNIGSEGG LAJOS

a magyar kir. Államvasutak gépgyárá-
nak arad-csanádi kizárólagos képviselője,

Aradon, Vörösmarty-utca 1. sz.

Kiváratra küld 1580

árjegyzőket ingyen és bérmentve.

FEJÉR GYULA

fűszer-, csemege-, tea-, rum- és
ásványvíz kereskedése, József fő-
herceg 6. és kir. fensége
udvari szállítója

Templom-utca 1. sz. Aradon,
a Fehér kutyához. 1408

Fiók-üzlet: József főherceg-ut 12. sz.

a legelőször bevásárlási forrás, mindekor friss és
jó árak. Gyors és pontos kiszolgálás.

Kézpénzfizetésnél 20% pénztári jutalek.
Városi és megyei telefon szám 71.

A „Tengvalli” okm. és
levél rendezők gyári rak-
tára.

A Shagen-féle tartós-
sági tollak (egyszeri be-
mártással egy egész oldal
írható) főraktára.

Író-, levél- és rajzpa-
pirok és levélborítékok
nagy raktára.

Diezlevél-papírok, Képes
levelező-lapok óriási vá-
lasztéka.

Levelezőlap albumok sat.
sat.

Író-gépekhez festék-
szalagok, Stenil-szín és
Mimeograph papír és fes-
ték.

Hektográfiai anyag és
tinta.

Másoló szettek és saj-
tók gyári árakban.

BLOCH H.

papírkereskedése, könyvnyomdája

és

fényképezési cikkek raktára.

1105

Segéd,

ki a magyar, német és román
nyelvet tökéletesen bírja,

azonnali belépésre

vegyeskereskedéseembe

felvétetik.

Csakis ügyes segédek ajánl-
kozzanak.

Goldberger Gábor,

Berzova. 1654

Szállítható

izzó

harisnyák

(Auerhálók nem szabá-
dalmi kihágás.)

Azonnal használhatók s minden
égyre alkalmazhatók.

25 darab 6 frt, 50 db 11 frt,
100 darab 20 frt

bérmentesen hához szállítva, jót-
állás mellett, utánvétellel, 1176

Glühstrumpf-Fabrik „BRILLANT”

Berlin, Linkstrasse 27g.

Képes árjegyzék bérmentve ingyen.

Legizlésteljesebben készített párisi, bécsi
és saját készítésű női és gyermek

kalapok

finom kivitelben olcsón kaphatók

Lázár Cz.

női divatáru üzletében. Bármily javítást
és átalakítást elfogad. Dusan felszerelt
raktárom megtekintését ajánlom a t. hely-
belli és vidéki hölgyközönségnek.
Lázár Cz.

Egy,

a jegyzői teendőkhöz

s főleg az

adóügy kezelésében

teljes jártassággal bíró

egyén

Kovaszinecz közönségnél azonnal
alkalmazást nyerhet.

Fizetése a községi pénztárból
havi utólagos részletekben 40,
esetleg 50 kor. készpénz és
mosás s ágyneműn kívül tel-
jes ellátás. Szakvizsgázottak
és a román nyelvet bírók előny-
ben részesülnek. 1686

Buffa Miklós,
jegyző.

Laca Demeter,
bíró.

Ékszerárgyakban
és órákban

legelőször bevásárlási forrás

DEUTSCH IZIDOR

óra- és ékszerész

Arad, Templom-utca,
Minorita-palota.

Egy pontosan járó óra 2 frt 50 kr.
és feljebb. — Egy 14 karátos arany
gyűrű 2 frt 50 kr. és feljebb. —
Egy pár 14 karátos arany függő
1 frt 50 kr. és feljebb. stb.

Tört arany, ezüst és zálogjegyek a
legmagasabb árban megvételnek.

* Városi és megyei telefon szám 477. * * * Szolid elv. pontos kiszolgálás. *

Olcsó árak!

Ifj. Kopetkó Károly

ARAD,

1222

Templom-utca, Minorita-palota.

!!! Óriási választék női, férfi és gyermek-trikókban !!!

Ujdonságok!

Angol Lodenek

120 cm. széles, méterje 50—55 kr.

Viktoria Velezek

remek színekben, méterje 30—35 kr.

Hölgy flanelek

méterje 20 kr.

Mosó bársonyok

méterje 80 kr.

Hermelin flanelek

különlegesség, méterje 40, 45, 50 kr.

Plisirozás és Gouwellerozás bármily szélességben elvállaltatik.

Aradi és megyei részvevőtársaság könyvnyomdája.

Mintákat kiváratra bérmentve küldök.

Mintákat kiváratra bérmentve küldök.